

Jordaan & Gouden Reael

Haarlemmerbuurt

Het verkeer verdeelt de stad tot op het bot

Ruimte, doorstroming en verbinden, het klinkt goed als uitgangspunt voor de mobiliteit in de drukke van Amsterdam. Maar schijn bedriegt: het verkeer verdeelt de stad tot op het bot. Een verkeersluwere Haarlemmerbuurt is goed voor de handel, zegt wethouder Pieter Litjens (VVD) die lof en kritiek oogstte. 'Niet waar, dat kost omzet', klinkt het uit de hoek van de Haarlemmerbuurtondernemers.

Amsterdam is gebouwd voor paard en wagen en niet voor de 400.000 autobewegingen, 350.000 OV-reizigers en 1,1 miljoen fietsbewegingen, daarom wil Pieter Litjens wat aan het verkeer in de stad doen, zei hij half mei in de Posthoornkerk aan de Haarlemmerstraat. Hij was daar om met de stad te discussiëren over de mobiliteitsagenda, een bloemlezing van 50 al geplande en nieuwe maatregelen om de doorstroming en de ruimte in de stad te verbeteren. Een betere afstemming van verkeerslichten, de auto moet onder de grond, zoals in de Nieuwmarktbuurt, waar mogelijk een parkeergarage komt. De stad moet meer ruimte maken voor de fietser en voetganger zoals op de Nieuwezijds die voor hen een rode loper moet worden en op de Haarlemmerstraat en Haarlemmerdijk, waar vooral de voetganger meer ruimte moet krijgen.

winkelstraatmanager Nel de Jager. Auto's en fietsers zijn nodig voor de klandizie. 'De Haarlemmerdijk is een boodschappenstraat. Het is geen toeristengebied, zoals de Negen Straatjes. Daar loop je alle straatjes door. De Haarlemmerdijk is anders qua structuur en inrichting, het is een lange rechte straat. Psychologisch werkt dat anders, korte straten die je kunt overzien die loopt de consument nog wel door. Je ziet dat heel duidelijk gebeuren in de Haarlemmerbuurt. De Haarlemmerstraat heeft een kromming en dat nodigt uit tot doorlopen. Zijn consumenten eenmaal bij de Eenhoornsluis dan zie je ze denken: Jeeetje moet ik heel die straat door, wat zit er dan nog en waar loop ik heen.' 'Daarnaast', gaat Nel de Jager verder, 'je loopt ook als het ware tegen het verkeer in. In de "mindset" van consumenten heb je dan het gevoel dat je ergens vandaan loopt. Het karakter en de invulling van de Haarlemmerdijk is anders dan die van de Haarlemmerstraat. Minder horeca, meer boodschappenfuncties. Dat betekent dat we klanten die even kunnen stoppen, en kunnen inladen, hard nodig hebben.'

Te druk of niet te druk

Pieter Litjens noemt voor de deur parkeren oud denken. In Den Haag is volgens hem een nieuw circulatieplan gekomen, waardoor veel ondernemers alleen te voet zijn te bereiken. Dat heeft geleid tot meer ruimte, meer omzetten en daardoor helaas – zegt hij – wel wat hogere huren.

Over de noodzaak van de mobiliteitsagenda verschillen de Amsterdammers ook diepgaand van mening. En dat beseft Litjens ook. De helft vindt het te druk in de stad, bleek in mei uit onderzoek van Het Parool, de andere helft vindt het niet te druk. En over hoe dat dan moet worden aangepakt is de stad het al helemaal niet eens. De een juicht parkeren onder de grond toe, de ander juist niet, hoewel er onder de grond meer parkeerplaatsen bijkomen. Litjens zegt de dialoog met de stad heel belangrijk te vinden. En daarin vindt hij Nel de Jager ook. Nel de Jager: 'Goed aan het plan is dat er een duidelijk statement wordt gemaakt. Dat er een samenhangend plan wordt gemaakt, alhoewel het nog heel veel nader onderzoek, analyses en uiteraard financiering behoeft. Het zal moeten neerkomen op maatwerk. Het plan mag wel wat meer realisme ten toon spreiden.'

Simon Trommel

Winkelstraatmanager Nel de Jager

Boodschappenstraat

De Haarlemmerstraat en Haarlemmerdijk zouden autoluw moeten worden, met meer ruimte voor de fiets, met grotere laad- en losplekken en minder parkeerplaatsen. Er ligt een plan om komende zomer een begin te maken met het verminderen van tweederde van de parkeerplaatsen overdag. Later moet er onderzoek komen naar het verder autovrij maken en naar het creëren van meer verblijfsruimte in de Haarlemmerbuurt. De fietsers moeten dan worden omgeleid via de Droogbak en de Haarlemmer Houttuinen.

Maar de ondernemers zijn bang dat dat het publiek weghoudt van de straat, die steevast hoog eindigt als leukste winkelstraat van Nederland en die deze prijs ook al heeft gewonnen. 'We staan niet echt te juichen', meldt

FOTO HENDRIK JAN SMIT

Unieke grafsteen voor Nelis Vogelenzang, de oud-burgemeester van de Hazenstraat

Zondag 31 mei is door burgemeester Eberhard van der Laan de grafsteen voor zijn oud-collega Nelis Vogelenzang onthuld op begraafplaats de Nieuwe Ooster. Het is een fraai monument, grotendeels samengesteld van straatstenen uit de Hazenstraat. Er zal permanent een bakje met kleurkrijtjes bij het graf aanwezig zijn zodat kinderen altijd een mooie tekening voor Nelis kunnen achterlaten; precies zoals Nelis het gewild zou hebben.

Het monument bestaat uit de beeltenis van het wapen van Amsterdam; echter niet met drie maar met vier Andreaskruisen. Naast het motto van Amsterdam 'Heldhaftig Vastberaden Barmhartig' welke door de drie originele kruisen worden gesymboliseerd, staat het vierde 'Neliskruis' voor 'Saamhorigheid'.

'Hier ligt een zeer waardige collega', aldus burgemeester van der Laan tijdens de onthulling. 'Dit was Nelis' laatste feestje', aldus Peter van der Meer organisator en hartsvriend van Nelis.

Begraafplaats Vredenhof in rustiger vaarwater

Ongeveer een jaar geleden stond in nummer 3 van deze krant een artikel over onrust rond het voortbestaan van begraafplaats Vredenhof aan de Haarlemmerweg. Vredenhof is een van de mooiste begraafplaatsen van Amsterdam, waar veel bewoners van de Jordaan hun laatste rustplaats hebben gevonden.

De typisch Jordaneze hechte familieband moge duidelijk blijken uit de talloze familiegraven van buurtbewoners die een familiegraf hebben gekocht met honderd jaar grafrechten op deze begraafplaats uit 1897. De commotie ontstond toen bekend werd dat PC Hooft Uitvaartverzorging de onrendabele aula in de verkoop dreigde te doen. De aula is gevestigd in een prachtig karakteristiek gebouw op de begraafplaats. De uitvaartverzorger zag het aantal begrafenissen teruglopen en daardoor was de aula onrendabel geworden. Via een onopvallende mededeling achter een zijraam van het kantoor werd het publiek op de hoogte gebracht van de sluitingsplannen. Er zouden dan geen begrafenisplichtigheden op Vredenhof meer kunnen plaatsvinden.

Om het begraven op Vredenhof betaalbaar te houden en de continuïteit te waarborgen, is besloten de aulafunctie af te stoten en kunnen nabestaanden er alleen nog maar terecht om de kist in het graf te laten zakken. Voor een afscheidsceremonie vooraf en een condoleance gelegenheid na afloop verwees de uitvaartverzorger naar andere begraafplaatsen. Dat heeft talloze keren tot onwenselijke situaties geleid, waarbij nabestaanden in de buitenlucht op klapstoelen rond de kist zaten of waarbij oudere familieleden zich in de

stromende regen met de bus van Westgaarde naar Vredenhof moesten verplaatsen.

Dankzij de protesterende belanghebbenden en de tomeloze inzet van Frans Stuy, kermisexploitant, werd een petitie met 1450 handtekeningen aangeboden aan burgemeester Van der Laan, die heeft toegezegd te zullen doen wat in zijn vermogen ligt om de functie van de aula in stand te houden. En de burgemeester heeft zijn woord gehouden en heeft er persoonlijk op toegezien dat partijen hun beloften nakwamen. Vrijdag 22 mei 2015 is een contract getekend met het stadsbestuur, waarbij het behoud van de aula voor begrafenisplichtigheden vooralsnog is veilig gesteld. Het is de bedoeling dat het gebouw verkocht wordt en dat er een brasserie gevestigd wordt, waar de begrafenisgasten terecht kunnen voor consumpties. Op de overige dagen zal de brasserie open zijn voor het publiek. Een belangrijke voorvechter voor het behoud van de aula is Frans Stuy, een bekende Amsterdammer, wiens vader ook op Vredenhof ligt. Frans Stuy heeft zich vaker ingezet voor dit soort 'lastige' projecten. Als kermisexploitant helpt hij hangjongeren aan het werk en een paar jaar geleden heeft hij een groep Marokkaanse jongeren bereid gevonden om te helpen bij het opknappen van de joodse begraafplaats op Zeeburg. Ook bij Vredenburg is hij de strijd aangegaan tegen de bureaucratie, waarbij hij zelfs diep in eigen buidel heeft getast om de juridische kosten die hierbij gemaakt zijn te betalen. Met ingang van maart dit jaar is Vredenhof op dinsdag en vrijdag geopend voor begrafenissen met het volledige pakket.

San van Nunen

FOTO'S SIMON TROMMEL

Stratenmakers in de Jordaan

'Sammie loop maar eens gebogen'

Dat zou Mieke Krijger (Jordaan museum) iedereen toe willen zingen. Mieke: 'Als je naar de bestrating in de stad kijkt en bedenkt hoeveel werk daar in zit, krijg je een enorme waardering voor stratenmakers. Wat een vakmanschap. Het Gangenproject is dan ook een *Lieu de Memoire*, èn een eerbetoon aan de stratenmakers.'

Mieke heeft het over haar gangenproject in de Willemsstraat. 'Er hebben tal van mensen aan meegewerkt. Als ik er een paar mag noemen: Harmen Snel, onderzoeker bij het Stadsarchief Amsterdam; Hans Brandenburg, gespecialiseerd in 17de- en 18de-eeuwse documenten; Willem Blok van het Noord-Hollands Archief; Harm-Klaas Naaijer van DRO; Theo Vreeswijk, projectmanager van de gemeente en Brian Man, werkvoorbereider van het stadsdeel centrum. Ook dankzij hen en nog een heleboel anderen is het gelukt.' Daar heeft ze ongetwijfeld gelijk in, maar zij zelf wordt in de buurt 'de Gangmaker' genoemd en dat lijkt me niet voor niets.

Te begrotelijk

Mieke, die 30 jaar in de Willemsstraat heeft gewoond, was altijd al gefascineerd door de Jordaan cultuur, maar toen een vriendin van haar, die in de Pottenbakkersgang woonde, haar attendeerde op die gang, werd pas goed duidelijk dat gangen en aangrenzende ambachtswoningen niet als erfgoed werden aangemerkt. In 2005 bedacht ze 'het Gangenproject' om zo mensen te wijzen op deze bijzondere, maar door velen vergeten, geschiedenis van de Jordaan. Mieke: 'In 1775 waren er 57 gangen in de Willemsstraat. Moet je je voorstellen hoeveel mensen er in die gangen hebben gewoond. Eigenlijk wilde ik alle 57 gangen markeren, maar dat vond het stads-

deel te begrotelijk. Omdat de stoep tussen de Willemsstraat 22 en 110 breder is, hebben we gekozen voor de zes gangen die daar waren: Het Klooster, de Lange Sieuwerts-, de Lobbetjes-, de Kaas en Brood-, de Wijde- en Schiemakersgang.'

Met het aangeven van de gangen wil Mieke niet alleen de toenmalige woonomstandigheden onder de aandacht brengen. Zij wil ook alles weten over de geschiedenis van die gangen, de bewoners, hun ambachten en nazaten. Jaap Leblanc bijvoorbeeld: zijn grootvader van vaders kant woonde in de Lange Sieuwertsgang. Zijn grootvader van moederskant woonde op het Vuile Weepad en... die opa was stratenmaker. Jaap volgde in zijn voetsporen en hoewel hij allang geen stratenmaker meer is, weet hij er nog alles van. Blijkbaar is het zoiets als fietsen; je verleert het nooit. Jaap: 'Ik was veertien toen ik begon. Vier dagen werken en een dag in de week naar de ambachtsschool op de Frederik Hendrikstraat, waar nu AH is. Na drie jaar krijg je je diploma A en daarna moet je nog eens twee jaar voor je diploma B. Pas dan ben je volleder stratenmaker, mag je alle verbanden leggen en geloof mij, je moet wel een beetje kunnen rekenen voor die opleiding.'

Krukje met één poot

'Nu vlijt men, maar vroeger was het hamertje tik. Vlijt is vlakken; je strijkt eerst het oppervlak van het zand glad en dan leg je de stenen erin. Luie meters maken, noemen we dat. Het duurt langer als je tikt, want dan werk je per steen. Maar een getikte steen zit meer gevat in een bedje. Ligst dus steviger. In de Tichelstraat zie je bijvoorbeeld duidelijk dat daar is gevleid en niet getikt.' Hoewel Jaap met veel liefde praat over het

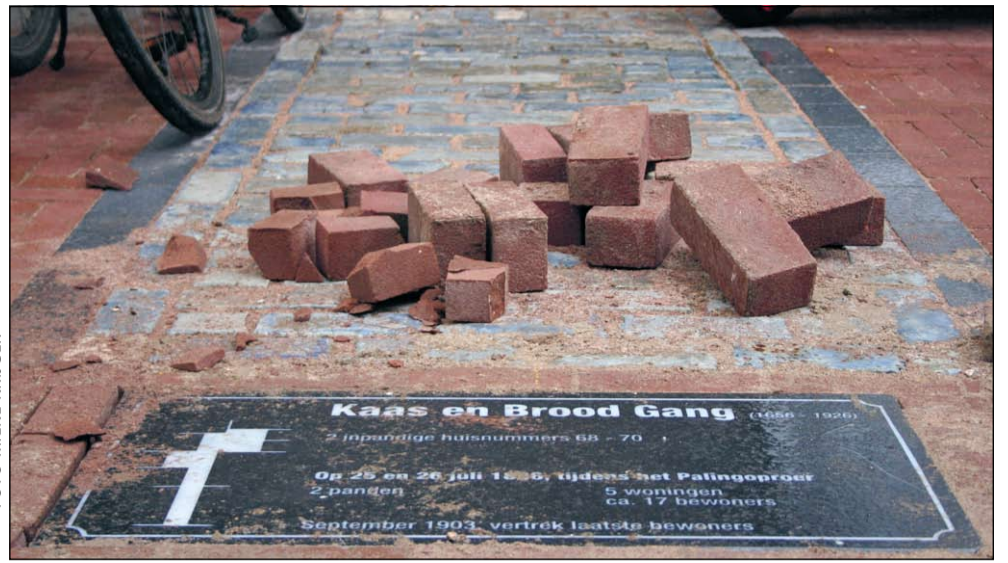

FOTO MIEKE KRIJGER

vak, zou hij het zijn zoon niet aanraden. 'Het is een vreselijk zwaar beroep. In mijn tijd was het werken op een stratenmakerskrukje verplicht: een krukje met één poot en een zitting waarin de vorm van je billen is uitgesneden. Van het werken vanaf zo'n krukje krijg je niet alleen last van je rug, maar ook van je maag omdat je continu voorovergebogen zit en dus je maag indrukt. Daarnaast zijn bijvoorbeeld die stoepbanden loodzwaar. Je hebt natuurlijk een bandenklem, zodat je met z'n tweeën makkelijker tweehonderd kilo kunt tillen. Maar dan nog. Tegenwoordig mag je niet meer zoveel tillen.' Stratenmakers werken altijd met z'n tweeën, de stratenmaker en de opperman. In tegenstelling tot wat het woord doet vermoeden, is de opperman het hulpje van de stratenmaker. Hij maakt het zand in orde, brengt de stenen naar de stratenmaker, maakt vlak en veegt in.

Stukjes afgebroken

Ondanks dat het een zwaar beroep is, heeft Jaap met veel plezier gewerkt. 'Iedere dag is anders en je bent altijd onder de mensen. Als je pas begint, word je natuurlijk in de maling genomen door de ouwe rotten in het vak. Je krijgt dan opdrachten als: ga jij een schop met

voetje halen (een schop onder je kont). Of: ga een steenschaaf halen. Als je door had dat zo'n ding helemaal niet bestaat, ging je gewoon naar huis en zei je de volgende dag dat je overal was geweest om die schaar te halen, maar dat ze die nergens hadden. Had je toch lekker een vrije dag gehad.' Jaap heeft nog steeds wekelijks contact met oude collega's. 'Ze wonen bij mij om de hoek. Er kwamen namelijk heel veel stratenmakers uit de Jordaan.' Daarom is Jaap blij met het gangenproject en de extra aandacht die er besteed wordt aan het werk van stratenmakers, want hij heeft het gevoel dat er nog steeds op dit beroep wordt neergekeken.

Maar naast de positieve verhalen van Mieke en Jaap, zijn er ook kritische geluiden te horen in de buurt. Zo vragen sommige buurtbewoners zich af waarom de gedenkstenen hoger liggen dan de andere bestrating en of dat de oorzaak is dat van sommige stenen nu al stukjes afgebroken zijn. Mieke: 'Dat is gemeld bij Roy van Gelder, de nieuwe projectmanager.' Mieke verheugt zich op de komende Open Monumentendagen (12 en 13 september), met dit jaar als thema Kunst & Ambacht. 'Dan wordt tijdens rondleidingen de aandacht gevestigd op de stratenmakers, op de ambachtlieden die ondergewaardeerd zijn, maar die steen voor steen het aangezicht van straten en grachten maken.'

En dan nog een klein verzoek van vele stratenmakers: Als er een stuk zand gevlaakt is, loop of fiets er niet overheen. Moeten die jongens weer helemaal opnieuw beginnen!

Kiek Houhuijsen

Onze boom

O, wat houden we van onze boom. Wij leven al jaren in de luwte van onze geliefde lep en spreken haar aan als vrouw. Elke dag weer genieten wij bij het wakker worden van haar majestueuze verschijning en ieder seizoen verrast zij ons opnieuw met haar uiterlijk vertoon.

In het voorjaar hopen we dat lep haar knoppen laat zien, zwarte propjes die zich plotse-ling, bij de eerste warme lentedag, wulps ontpoppen tot lichtgroene trosvormige bloesem, zo teder en rijk dat we er ademloos en sprakeloos van zijn. 'Ha,' lijkt lep te zeggen, 'daar kijken jullie van op, hè?' Ja, we kijken ieder jaar weer in bewondering op naar onze bloeiende lentebroed! Tussen haar takken is het nu een drukte van belang. Het ritselt, het tjrpt en het sjirpt, het koert, het schettert en tettert, het krast en het kleppert. Duiven, mezen, kraaiachtigen en halsbandparkieten maken zich op voor de liefde en dat alles speelt zich af als een doorlopende natuurfilm vlak voor ons raam. We worden er zelf ook verliefd en vrolijk van!

En dan ineens laat onze boom, net als alle andere bomen langs de gracht, haar bruidskleed vallen en bedekt alles met een laag bloesem-sneeuw, die zich, gejaagd door de wind, hup-pelend en dansend een weg zoekt, zelfs ons huis binnen dringt en daar verschrompelt tot zielig bruine frutsels. De bruid is verkocht.

In de zomer biedt onze lieve vriendin verkoe-ling tegen de meedogenloze zon. Met haar elegant waaierende bladertakken stuurt ze een verkwikkende bries onze geopende ramen binnen. Ze streelt onze wangen en plaagt ons als we de krant lezen. Vermoeide toeristen rusten, een broodje etend, tegen haar dikke stam, bootjes dobberen aan haar voet en meeuwen scheren over het water om geen kruimeltje te missen. Als de schemer invalt verlaten de vleermuizen hun schuilplaatsen tussen de spouwmu-uren en scheren rond de kruin van de boom om insecten te vangen. Helaas, de zomer gaat voorbij en in september verschijnt het eerste gele blad, al gauw gevolgd door meer, naarmate de maanden vorderen overgaand in rood, totdat de boom ze in een heftige herfststorm als een furie moet laten gaan, waardoor onze gracht koper kleurt. Dan is onze lep ineens

een mopperpot. Ze slaat haar kale takken venijnig tegen de vensters en laat de daken kraken.

'Jullie zitten maar lekker binnen, laat mij al het werk maar doen,' zegt ze. Wij drinken een glas rode wijn en proosten op onze boom. Wij tellen hoeveel maanden het nog duurt voordat de 'r' weer uit de maand is en we verlangen alweer naar het voorjaar, al moet de winter nog komen. Met wit berijpte of besneeuwde takken staat ze ongenaakbaar te pronken als was ze de Sneeuwkonigin uit het sprookje van Andersen. Aan de reiger, ineengedoken, kop tussen de rafelige veren, is al dat moois niet besteed, die zit chagrijnig te dommelen op zijn vaste plek en komt alleen met een haast mense-lijke kreet tot leven, als hij wordt gevoerd door de overbuurvrouw. Wanneer het glad is en de voorbijgangers op de brug onderuit gaan, kraken haar takken onder de last van de dikke ijzellaag. Haar getik tegen onze ramen klinkt helder als kristal. Maar dan is het toch echt weer voorjaar, lep's knoppen staan op barsten en precies op de dag dat onze boom zich weer als lentebroed wil tonen valt het vonnis...

Ze is niet ziek, ze staat werkzaamheden in de weg en onder het motto 'noodkap' moet onze mooie, lieve, trouwe boom het veld rui-men...

Anneke Koehof

GUNTERS & MEUSER bv

Al meer dan 188 jaar
DE VAKZAAK IN IJZERWAREN,
HANG EN SLUITWERK, GEREEDSCHAP

in de Jordaan

SPECIALIST IN BEVEILIGINGSARTIKELEN

Egelantiersgracht 2-6 Tel. 622 16 66

De Linnen Heren outlet in hotellinnen

Verkoop van nieuw hotellinnen
voor thuis, uw bed & breakfast
en airbnb tegen outletprijzen

Herenstraat 21
1015 BZ Amsterdam

BIKE CITY

Bloemgracht 68-70, tel. 626 37 21

Fietsverhuur ◦ hijstouw & blok
◦ onderdelen ◦ sloten ◦ accessoires
klaar-in-één-dag-reparatieservice
AZOR BIKE - DAHON vouwfietsen

Voor reparaties en onderhoud
van alle soorten tweewielers
bakfietsen -transportfietsen

Verfmakers A. Bok & Zn. verlaten de Bloemgracht

We schrijven 1973. Het stel betreft een woninkje in de Rozenstraat. Nou ja, woninkje, 'onbewoonbaar verklaarde woning' meldt het bord naast de voordeur, en dat is bepaald niet overdreven. Maar ja, woningnood heerst, vooral voor jonge stelletjes met amper een cent te makken, dus kieskeurig kun je niet zijn.

Goede vriend Jan biedt z'n hulp aan. Jan is bankwerker en freezer, zo iemand die kan fixen en maken wat hij ziet, en overal een oplossing voor heeft, iemand met twee rechterhanden, zeg maar. Dus moet die verrotte en op instorten staande kamermuur worden opgevuld en gestuukt. En met goeie, dekkende verf opgekalefaterd, net als het plafond, en de steunbalken. Kortom, zo'n beetje alles. Waar te halen, Jan, Hema, Karwei, Gamma? "Niks daarvan, je gaat naar Bok op de Bloemgracht, hier vlakbij. Bok is Bok, en Bok is goed."

Gevolg: talloze fietstochten naar Bloemgracht 181, voor zakken Gelbband Knauffgips en blikken verf. Een enkele zak doorstaat het gehobbel op de bagagedrager niet, een lang gipspoor tussen noord- en zuid-Jordaan achterlatend. Wanneer het stel vier jaar later via de Gemeentelijke Dienst Herhuisvesting een 'echte' woning in de Zeeheldenbuurt krijgt aangeboden, staan de muren nog als een huis, en is er nog geen schilfertje verf afgebladderd. Tja, 'Bok is goed'. Achtendertig jaar later is inmiddels de verhuizing van de

firma A. Bok en Zn., een van de laatste kleine ambachtelijke bedrijfjes uit de Jordaan, van de Bloemgracht naar de Spaarndammerstraat voltooid, waar de zaak – deo volente – in 2018 het 80-jarige bestaan hoopt te vieren.

Tijdgeest

In 1938 start de grootvader van de nu 72-jarige Henk Bok een zaak op Prinsengracht 126, na al vierentwintig jaar voor zichzelf bezig te zijn geweest. Een bedrijf in hout- en marmermitatie, een gerenommeerd bedrijf ook. Henk Bok heeft in z'n jongere jaren nog wel eens "oude mannetjes" ontmoet die trots vertelden nog voor zijn opa te hebben voorgechroomd. Maar Bok fabriceert naast verf veel meer, lakplasticpasta, en later structuurverf, als een der eersten in Nederland.

In 1942 krijgt de zaak zijn huidige naam, A. Bok en zonen, en verhuist vlak na de oorlog, in november '45, naar het 350 jaar oude pand op de Bloemgracht. Daar is het decennialang hêt adres voor verf, pleisterwerk en aanverwante zaken. Voor kenners en vaklui à la Jan dan. De zaak floreert, en in de hoogtijdagen werken er enkele tientallen mensen, nu nog vijf. De doorsnee klusser vindt eerder de weg naar de doe-het-zelf zaken, de tijdgeest gaat niet aan Bok en zonen voorbij.

Ook niet op ander terrein: milieuvriendelijk, brandgevaarlijk, bedreiging voor de woonomgeving, zo klinkt het. In 1992 begint een buurtactiegroep een jarenlange campagne, met daarin als centrale en bepalende figuur Marianne Emmelot. Een ervaren en notoir actievoerster, oud-provo, met wapenfeiten als verzet tegen autoriteiten en klootjesvolk, Vietnamoorlog, kerncentrales in Borsele en Doodewaard, kruisraketten. Niets en niemand blijft haar toorn bespaard. Ook Bok en zonen niet.

Het worden lange, moeilijke jaren voor de firma Bok, met procedures, handtekeningacties, gang naar rechters, tot aan de Raad van State. "Een keer of acht zijn ze daarvan bij ons geweest", zegt Henk Bok, "één keer zelfs de vice-voorzitter." Het heeft kapitalen ge-

kost, zegt hij, het inhuren van advocaten, de aanpassingen in het bedrijf om te mogen blijven. Zo komen er in die jaren na 1992 brandwerende wanden en andere veiligheidsmaatregelen, want hoewel de brandweer in die beginfase concludeert dat de firma voldoet aan de voorschriften, worden in de loop der jaren de normen steeds strenger.

Toplocatie

Begin 2014 hangt het bedrijf nieuw onheil boven het hoofd. De gemeente Amsterdam geeft opdracht de fundering te vernieuwen, een ingreep die jaren kan duren en met een geschat kostenplaatje van vijf à zes ton. Bok heeft nog een inspectie van de funderingen laten uitvoeren, door een particulier bedrijf, en op kosten van de gemeente, dat dan weer wel. Er worden op een paar plekken gaten in de vloer geboord, maar bij controle van de funderingen blijkt er weinig mis te zijn. Toch krijgt Bok niet lang daarna te verstaan binnen twaalf weken te moeten beginnen met de aanpak van de funderingen, met een boeteclausule van 50.000 euro als dat na zes maanden nog niet is gebeurd. Het wordt Bok en zonen te machtig – 'you can't fight city hall' – en ze besluiten om te vertrekken. "Gelukkig hebben we snel een koper voor ons pand gevonden", zegt Bok sr. Maar wat wil je ook, Bloemgracht, hoek Lijnbaansgracht, rustig punt, hartje Jordaan: toplocatie voor dure koopappartementen.

En zo is na drie generaties Bok "met pijn in het hart" deze 'Laatste der Mohikanen' uit de ooit zo 'kleinbedrijvige' hoek Bloemgracht-Leliegracht uit de Jordaan verdwenen. Verkast naar de Spaarndammerbuurt waar de firma voorlopig voor de komende vijf jaar een pand heeft gehuurd. Hartelijk welkom geheten door de straatmanager die Bok en zonen in een mailtje veel succes op de nieuwe loca-

tie heeft toegewenst. De 'kenners en vaklui' zullen Bok wel weten te vinden, want 'Bok is goed', maar de hoop is vooral gevestigd op de aankomende golf bewoners van de in snel tempo verrijzende woonwijk de Houthavens. Nieuwe woonwijk, nieuwe klandizie. "Ze zijn van harte welkom", zegt Henk Bok. En op de winkelruit van Spaarndammerstraat nummer 70 staat al die vertrouwde naam: 'A. Bok & Zonen B.V. De Amsterdamse Verfmakers'. In fraaie, klassieke sierletters, zoals het een klassieke zaak betaamt.

Peter van Deutekom

ISLAND BOOKSTORE

Binnen- en buitenlandse kranten tijdschriften
Nederlandse en vertaalde literatuur
Engelstalige literatuur
Poëzie
Zwangerschap en opvoeding
Kinderboeken
Thrillers en science fiction
Reisboeken en kaarten
Woordenboeken
Mens en maatschappij
Politiek en geschiedenis

OPENINGSTIJDEN

zondag	11.00 - 15.00
maandag	9.00 - 18.30
dinsdag	9.00 - 18.30
woensdag	9.00 - 18.30
donderdag	9.00 - 18.30
vrijdag	9.00 - 18.30
zaterdag	9.00 - 18.00

WESTERSTRAAT 15 1015 LT AMSTERDAM
TEL 020 6389252

info@islandbookstore.nl
www.islandbookstore.nl

Winnende inzending Verhalenwedstrijd Jordaan

De beleving van een kind waarbij saamhorigheidsgevoel en begrip zich begon te ontwikkelen

Ik was negen jaar en alleen met mijn broertje van bijna vijf. Mijn oudere zus van twaalf was opgenomen in Sanatorium Zonnestraat wegens longproblemen. Wij woonden in de Tuinstraat 150 op de tweede verdieping, een halve woning met kamer en keuken. Mijn moeder was aardappels aan het schillen bij oma Moe voor de kost. Mijn opa, Dronken Droppie, verdiende geen cent en was altijd lazarus. Ik weet nog dat mijn moeder vaak zei: 'Als ze vragen waar je vader is, dan is hij

in Duitsland voor werk.' Dat was ook vaak het geval, maar de laatste maanden was er geen werk in Duitsland en zocht hij dat in Nederland.

Maar nu mijn belevenis van het leven: Er werd 's morgens flink op de deur gebonkt, maar ik mocht van mijn moeder voor niemand opendoen. 'Hallo, hallo is hier iemand?' Het bleef maar doorgaan. In paniek tikte ik op de keukenwand naar de buurvrouw tante Femmie – het was zeer

gehorig met die dunne wanden – en riep om hulp. 'Tante Femmie, tante Femmie kom effe helpen, ze bonken op de deur.' Tante Femmie kwam erbij en riep: 'Doe maar open.' En daar stonden twee mannen. De één in een zwarte, lange leren jas en de ander in een regenjas en met een hoed op. De ene man had een papier in zijn hand en plakte dat op de deur met het opschrift 'In Naam der Koningin'. Ze vroegen: 'Waar is je vader en moeder?' Ik zei: 'Vader is in Duitsland en mijn moeder is naar oma Moe.' Ze kwamen binnen en begonnen alles op te schrijven. Ze keken in de kasten en paktten mijn kanariepietje en floten tegen hem. Na een paar uur gingen ze weg. Mijn moeder kwam thuis om ons eten te geven en begon om dit alles vreselijk te huilen. Na een paar dagen stond bijna alles ingepakt zoals een opgerold tapijt, het meubilair, de kachel, de ombouw van het bed en de radio. Ik hoorde mijn moeder zeggen: 'Alles is verbeurd verklaard.' Ik wist niet waarom en wat dit precies betekende. Ik begreep later dat het om een executieverkoop ging vanwege schuldafbetaling en huurschuld etc.

Opeens stond de trap vol met mensen en stond er voor de deur een auto met politie. Ik zag heel veel bekende uit de buurt en begon te huilen. Tante Truus, Tinus Uitje, Jan de Houtpoot, Manke Anne, Henk Faanhof, Bloot Tiet, Suikerbuik, Rooie Jan, Rooie Annie, Miep de Porder, Kuttel, Tante Femmie, Dove Philip, Staneke, Bet Brandon, Tante Sien de Temeier en Dronken Droppie. Dit waren allemaal mensen die iets uit ons huis meenamen ook mijn kanariepietje. Er probeerden ook vreemde mensen naar binnen te komen, maar ik hoorde de burens zeggen: 'Heb niet de gore moed om hier wat mee te nemen, want we slaan je de pleuris.' Heel verdrietig zag ik hoe mijn ouders en broertje in een leeg huis zaten met een oliestelletje voor nog een beetje warmte en licht.

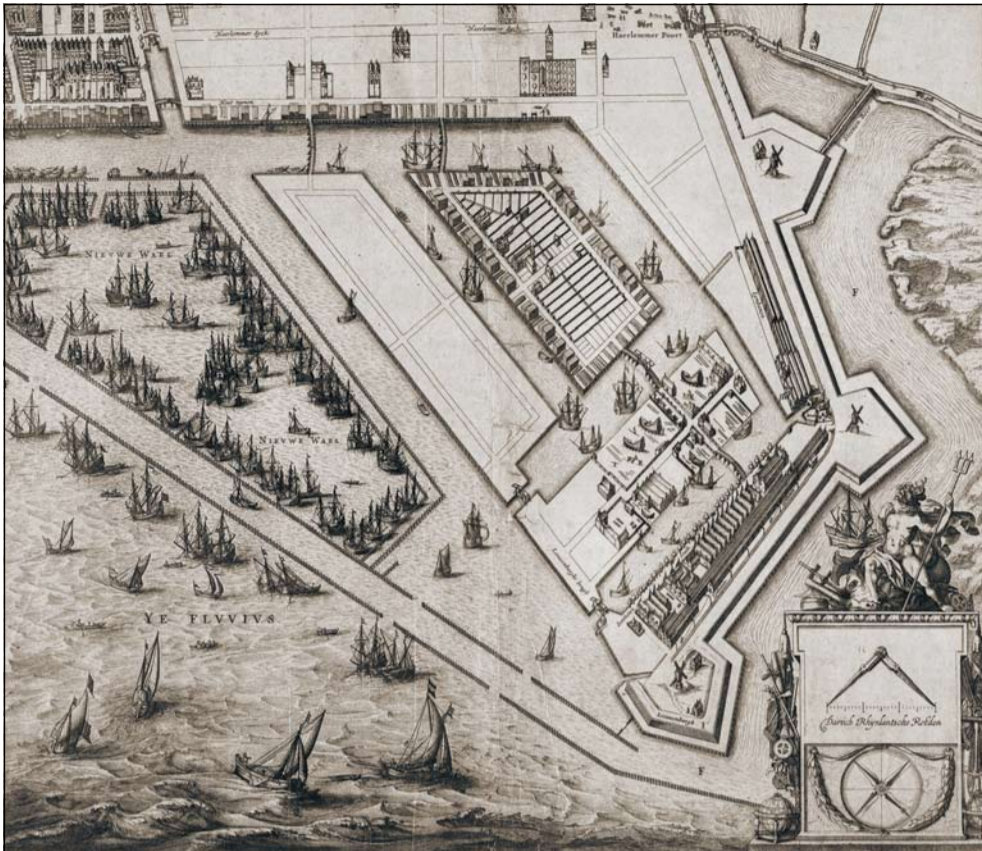
Maar een paar dagen later kwam er steeds een buurman of buurvrouw – zie de namenlijst – met onze spullen binnen en opeens stond alles er weer net zoals het was. Alleen mijn kanariepietje was er niet en ik miste hem zo. Tot, na ongeveer een week, Dronken Droppie binnenkwam. Ik zie nog zijn grijns naar mij en hij zei: 'Hij is met kooi en al weer terug komen vliegen.'

Dit vergeet ik nooit meer. De hulp, de saamhorigheid van de burens, de onvoorwaardelijke hulp zodat een buitenlander geen kans had om te profiteren van onze armoede, want dat was er wel degelijk. Waar het allemaal precies om ging, is mij nooit uitgelegd. Ik denk uit schaamte. Terwijl mijn vader altijd zo zijn best deed om werk te vinden. En ook mijn moeder die zich inzette om een beetje geld te verdienen door met oma Moe voor de groenteboeren aardappels te schillen (thuiswerk) en zo in ieder geval iets te eten te bemachtigen.

Nu verder zal er nog wel veel te herinneren zijn, want dit is nog niet alles wat er zich in de Jordaan afspeelde. In ieder geval weet ik dat de mensen uit de Jordaan een eenheid waren en ik er toch een geluksgevoel aan heb overgehouden.

Dank u voor het lezen,
Henk de Hoogd

Het bovenstaande verhaal is opgenomen in de bundel met verhalen van de Verhalenwedstrijd Jordaan. Het boekje kwam tot stand met financiële steun van het Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael. Behalve dit winnende verhaal staan er nog veel meer verhalen in die de Noord Jordaan nu en vroeger schetsen. Het is te bestellen via www.facebook.com/verhalenfestivaljordaan en kost € 4,00.

STADSARCHIEF AMSTERDAM

Waarom de Westelijke Eilanden eruitzien zoals ze eruitzien

Ze lijken zo weldoordacht ontworpen, de Westelijke Eilanden. Toch scheelde het maar een haartje of ze hadden ergens anders gelegen en er anders uitgezien. Het zijn vooral militaire overwegingen die tot de uiteindelijke vorm hebben geleid.

Over het hoe en waarom moet ik kort zijn; dat is een verhaal op zichzelf. Aanleiding is de opdracht van de legerleiding – we leven in de Tachtigjarige Oorlog – om een tweede en vooral veiliger scheepsoplegplaats aan te leggen. Dat wordt de Nieuwe Waal. De gekozen plek ligt tussen de Oude Stadsherberg en het schiereiland Hoogenoord, dat een voor de hand liggende plaats is voor een uiterste bolwerk ter verdediging van de Nieuwe Waal. Daarop wordt in 1612 bolwerk Blauwhoofd aangelegd, het tegenwoordige Barentsplein. De werkeilanden die het stadsbestuur wil aanleggen komen direct achter die waal; het Vooreiland voor de scheepsbouw, het Middeneiland voor pakhuizen en woningen voor personeel en het Achtereiland ook voor de scheepsbouw. De namen zullen later anders gaan luiden, respectievelijk Bickerseiland, Prinseneiland en Realeneiland.

De opdracht wordt eind zestiende eeuw gegeven, de uitvoering begint pas in september 1611. Dan krijgt landmeter Lucas Jansz. Sinck order te beginnen met opmeten en ontwerpen. De keus voor de Hoogenoord heeft enorme gevolgen voor de omvang van de nieuwe stadsuitleg, maar ook dat is een verhaal voor een andere keer. We hebben daar de Jordaan aan te danken!

Dwarsstraten

Als u nu denkt dat de eilanden in het IJ zijn geplempt heeft u het mis. Vóór de Haarlemmerdijk ligt een uitgebreide strook buitendijks land, die alleen bij hoog water nog onderloopt. Het zijn weilanden waarop bijvoorbeeld vee graast. De eilanden worden uitgezet en de grachten ertussen uitgegraven. De vrijgekomen aarde wordt gebruikt om de eilanden op te hogen. De kern van het Bickerseiland wordt gevormd door de oude zomerkade langs het buitendijkse land. Het eiland wordt net zo lang als de Nieuwe Waal – zo'n 370 meter – en 85 meter breed. Rondom het eiland komen scheepswerven. Die voor zeegaande schepen aan de buitenkant en die voor binnenvaartuigen aan de binnenkant. Deze opstelling is om ruimte voor een tewaterlating te hebben. De Bickersgracht wordt zo'n 30 meter breed voor dat doel. De ruimte aan de buitenkant tot de palen van de waal bedraagt 40 meter. Binnen de werven komt een rondgaande straat met ertussen een dubbele rij rug-aan-rughuizen voor personeel. Aan de korte zijden van het Bickerseiland komen bruggen; één naar het Realeneiland en één naar de Buiten Oranjestraat. Aanvankelijk wordt gedacht aan twee dwarsstraten maar het wordt er één: de Kleine Bickersstraat. Daarvoor ligt een brug naar het Prinseneiland. Het Bickerseiland is in grote lijnen

zo ontworpen en ook uitgevoerd. De grote wijzigingen in het gebruik kwamen pas in de negentiende eeuw. Alle werven zijn vandaag bebouwd en er zijn diverse dwarsstraten bijgekomen.

In het ontwerp voor het Prinseneiland is een inrichting als die van Vlooienburg¹ voorzien. Het wordt 115 meter breed, met aan het water houttuinen, een straat rondom en een in het midden². Langs de buitenstraat pakhuizen en aan de middenstraat aan weerszijden een rij woonhuizen. Een mix van pak- en woonhuizen dus. De aanleg van dit eiland wordt in 1611 als eerste ter hand genomen, maar tijdens de voorbereidingen blijkt dat een aantal grootgrondbezitters, die grote delen van het toekomstige eiland in bezit hebben, dwars te liggen³. Je bent waarschijnlijk al eindeloos doorgezaagd over de speculanten Oetgens, Cromhout en Witsen (mijn artikel over de Driehoekstraat, nov.2013/jan.2014, te raadplegen in het archief van de wijkkrant www.jordaangoudenrael.nl) die de vorming van de Westelijke Eilanden gestagneerd hebben? Gaan we niet nog eens doen. Het gebakkelei duurt tot 1615 tot de heren instemmen met de vergoeding voor hun grond. Dat was nadat als concessie aan de speculanten de middenstraat met de woonhuizen verviel en ruimte voor enorm diepe pakhuizen ontstond. Voor de middenstraat zou een brug naar de Haarlemmer Houttuinen komen, maar door het vervallen van de straat heeft ook de brug op die plek geen zin meer. Die wordt verplaatst naar een punt recht tegenover de Buiten Dommersstraat. Een dwarsstraat moesten de dwarsliggers tolereren: de Galgenstraat tussen de bruggen naar Bickerseiland en Nieuwe Teertuinen. Zo is de huidige vorm van het Prinseneiland ontstaan. De houttuinen verdwenen snel en de werven zijn later bebouwd, net als op het Bickerseiland. Er wordt vandaag in de pakhuizen gewoond, maar veel natuurlijk daglicht zit er niet in voor de bewoners.

De hand gelicht

Ook het Realeneiland moet een scheepsbouweiland worden, zonder straten met

woonhuizen. Er komt een middenstraat (Taanstraat/Vierwindenstraat) over de volle lengte van gemiddeld 285 meter om de werven aan weerszijden te bereiken. Tegenover de oorspronkelijk voorziene middenstraat van het Prinseneiland komt een brug naar een dwarsstraat, waarvan vandaag de Vierwindendwarsstraat nog over is. Doordat alle grond waarop dit eiland ingericht zal worden stadseigendom is, komen uitgerekend op het laatste eiland de eerste kavels van de Westelijke Eilanden ter beschikking. De eerste gegadigden kopen niet maar mogen tegen zeer aantrekkelijke voorwaarden huren, als lokkertje om de scheepsbouw naar hier te krijgen. Op elke werf mag één woonhuis voor de eigenaar zelf gebouwd worden. Het huis mag maximaal 11,40 bij 5,70 meter groot zijn. We hoeven maar naar kaarten van een nog jong Realeneiland te kijken om te zien dat daarmee al heel snel de hand gelicht werd. De scheepswerven op het Realeneiland bleven niet lang en hun plaats werd ingenomen door toeleveranciers als touwslagers, zeilmakers, taanders, enzovoort. Vandaag zijn er hoofdzakelijk woonhuizen op het Realeneiland te vinden. De explosief groeiende stad had dringend behoefte aan woonruimte. Het stratenplan is onder invloed van de vernieuwbouw helemaal gewijzigd.

Ik vertel dit verhaal om te laten zien dat het maar weinig scheelde of de Westelijke Eilanden waren er óf helemaal niet geweest, óf op een andere plek, óf de eilanden hadden er heel anders uitgezien.

Theo Bakker

- 1 Een rond 1600 opgeleverd eiland aan de Amstel, ingericht voor de houthandel. Vandaag staat hier de Stopera.
- 2 Net als bij Vlooienburg mag de strook aan het water niet bebouwd worden. Dat gebeurde op het Prinseneiland later toch.
- 3 De grond voor straten moest gratis aan de stad afgestaan worden. Dat ging dus ten koste van het rendement. De speculanten stelden voor de middenstraat te laten vervallen, waarmee de stad uiteindelijk akkoord ging.

Kruispunt Marnixstraat - Elandsgracht

Een kruispunt, zoals er zoveel zijn in Amsterdam. Het is er één waar passanten moeten opletten, het schijnt er behoorlijk druk en gevaarlijk te zijn. De mensen die er dagelijks langskomen zijn het wel gewend en halen vaak de dolste capriolen uit om het kruispunt ongeschonden te passeren. Voor nieuwelingen en vooral ouderen is het uitkijken gebladen. De gemeente stelt dat de verkeerssituatie zo ingewikkeld is dat plaatsen van verkeerslichten tot op de dag van vandaag niet mogelijk is.

FOTO WOUTER BENARD

Tot overmaat van ramp besluit het GVB de naastgelegen tramhalte op het Raamplein op te heffen. Het is een halte waar veel senioren gebruik van maken, voor hen betekent dit een gang naar de haltes op de kruising Marnixstraat – Elandsgracht of Leidseplein, plaatsen waar ouderen beter weg kunnen blijven. Gek eigenlijk, op één van de hoeken van dit kruispunt staat het Hoofdbureau van politie, je zou zeggen dat iedereen zich in de buurt van dat gebouw wel even netjes gedraagt. Niet echt dus, misschien zijn er juist mensen die daardoor het gas wat dieper indrukken. In 1941 werd dit gebouw opgeleverd, waarna het in de volksmond meteen de SCHOENENDOOS werd genoemd. Vanaf de voorgevel

kijken drie beelden op het kruispunt. Ze zijn gemaakt door Hildo Krop. Als passanten even de tijd nemen en omhoog kijken zien ze dat de beeldhouwer *De Kinderpolitie*, *Het Gezag* en *de Verkeerspolitie* heeft uitgebeeld. Boven de beelden is het Gemeentewapen aangebracht, daaronder een lint met de tekst: *'t Gezag dat rust behoedt in Stad en Staat, Waakt rustloos tegen de onrust van het kwaad.'* Ook de strenge blikken van de beelden op het kruispunt schijnen niet het gewenste effect op te leveren. Binnen het hoofdbureau vallen de loeiende sirenes pas op als je de ramen opent. Werkend aan moorden, overvallen of andere narigheid sta je er niet bij stil wat er vlak naast je allemaal misgaat.

Joop van Riessen

Ziet u het verkopen van uw woning als mogelijke optie, maar is deze aan een verbouwing of opknappbeurt toe?

Landvoogd Vastgoed, aangenaam.

Met een transparante benadering kunnen wij u vrijblijvend een voorstel doen voor de aankoop van uw woning. Ook staan we graag open voor een gezamenlijk ontwikkelings-traject wanneer de verbouw kan leiden tot meerwaarde aan uw woning.

Bel of mail gerust.

Bas Biersteker

☎ 06 137 350 46

@ bas@landvoogd.nl

LANDVOOGD
www.landvoogd.nl

FOTO'S PIETER WYNSBERGE

A. van Wees distilleerderij De Ooievaar Sinds 1782, sinds 1883 en sinds 1922

De Driehoekstraat op de uiterste noordwestpunt van de Jordaan, is feitelijk geen straat maar een driesprong en volgens velen een van de schilderachtigste plekjes van Amsterdam. Het is ook het domein van A. van Wees distilleerderij De Ooievaar met aan het roer Fenny van Wees, kleindochter van oprichter en naamgever Adriaan van Wees. Het is de enige overgebleven ambachtelijke distilleerderij van Amsterdam.

A. van Wees distilleerderij De Ooievaar ontstaat wanneer zakenman Adriaan van Wees in 1922 wijnkoperij en distilleerderij Henri Matveld (opgericht in 1883) op de Marxstraat overneemt. Van Wees verhuist het bedrijf naar de Driehoekstraat en bouwt er een nieuwe distilleerderij met o.m. vier grondputten van 10.000 liter per stuk voor de opslag van jenever. Die distilleerderij is ook nu, bijna honderd jaar later nog volop operationeel. Behalve een uitmuntend distillateur is Adriaan ook een begenadigd monopoly-speler. In de loop der jaren ziet hij kans om een flink deel van het onroerend goed in de Driehoekstraat te verwerven; een talent dat hij doorgeeft aan zijn zoon Cees, die de zaak in 1957 noodgedwongen overneemt als zijn vader onverwacht overlijdt.

In dezelfde periode stoot Cees van Wees zonder noemenswaardige training of techniek 'gewoon uit stand' het Nederlands record kogelstoten. Dat blijft niet onopgemerkt en de krachtpatser krijgt van o.m. de prestigieuze Amerikaanse Yale University een beurs aangeboden. Daar moet hij voor bedanken omdat hij te hard nodig is in het familiebedrijf. Wel wordt hij nog als eerste Nederlander ooit

uitgenodigd om mee te doen aan de Schotse Highland Games en wint prompt het onderdeel waarbij men een zwaar gewicht achterwaarts over een balk moet gooien. In de einduitslag wordt hij (buiten mededinging) derde.

Dozen schuiven

Vlak voor het overlijden van zijn vader loopt Cees van Wees stage bij de ambachtelijke Stokerij en Bitterfabriek De Ooievaar in Den Haag, opgericht in 1782. De eigenaar heeft geen opvolger en ziet in Cees de ideale kandidaat, de Ooievaar over te nemen. Aanvankelijk bestaat het bedrijf behalve uit de distilleerderij ook uit een drankengroothandel, limonadefabriek en een importbedrijf met exclusieve rechten voor o.m. het Belgische Stella Artois en het Schotse Bell's Whisky. Tot de jaren 70 levert de distilleerderij uitsluitend op fust aan de horeca en groothandel.

Ondanks zijn onmiskenbare talent om zware dingen te verplaatsen krijgt Cees genoeg van het 'dozen schuiven' en besluit halverwege jaren 70 de drankengroothandel en limonadefabriek af te stoten. Hij wil zich volledig richten op zijn ambachtelijk distilleerderij. Ook

Lachend vertelt ze: 'Ik heb van tevoren wel mijn opa om toestemming gevraagd om zo vaak bij mevrouw de Jong langs te gaan. Hij vond het goed als ik beloofde dat ook bij hem te doen als hij straks zo oud is.'

Meer dan bingo en haken

Tien jaar geleden begonnen de ogen van mevrouw de Jong achteruit te gaan waardoor zij steeds minder ziet. De supermarkt waar ze altijd haar boodschappen doet, heeft de schappen heringedeeld waardoor ze niets meer kon vinden. Anouk: 'Wij doen nu samen haar boodschappen. Ik help haar om opnieuw de weg in de supermarkt te vinden zodat ze straks weer alleen boodschappen kan doen.'

Anouk vindt het bijzonder dat mevrouw de Jong nog zo scherp is op haar leeftijd. Mevrouw de Jong: 'Veel mensen van mijn leeftijd hebben het over alle dingen die zij niet meer kunnen, terwijl ik juist nog zoveel wil!' Ze vindt het jammer dat er voor ouderen niet veel meer is dan bingo, spelletjes en handwerk. 'Ik heb mijn hele leven nog nooit gehaakt of bingo gespeeld, dus dat wil ik nu ook niet.' Gelukkig kan mevrouw de Jong met Anouk dingen doen die wel bij haar interesses passen. De vorige keer zijn ze naar een lezing van Twan Huys geweest. Vandaag gaan ze in de Pijp nog een aantal panden van de Amsterdamse School bekijken.

Zelf heeft mevrouw de Jong medicijnen ge-

opent hij zijn eigen proeflokaal 'De Admiraal' op de Herengracht. Hier kan men 'Proeven, eten en drinken in de robuuste sfeer van de Gouden Eeuw.' Zijn faam als top-distillateur is dan al gevestigd.

Klets eendebier

Regelmatig is Cees van Wees aanwezig in het 'Stan Huygens Journaal', de societyrubriek in de Telegraaf. Niet zelden maakt hij van de gelegenheid gebruik en fulmineert ongegeneerd tegen de industriële distilleerderijen, tot groot ongenoegen van de leden van de Nederlandse Distilleerdersbond en het bestuur van het Productschap voor Gedistilleerde Dranken. April 1993 komen zij (per limousine) op 'werkbezoek' bij Van Wees in de Driehoekstraat. Ze worden ontvangen in het rommelige kantoor van Cees van Wees en worden gewaarschuwd niet achterover te leunen omdat anders de rugleuningen af zullen breken. De heren laten zich de kelkjes goed smaken maar zijn toch boos op de gastheer. Stan Huygens doet verslag van de bijeenkomst. 'Cees mag best zeggen dat hij de beste jenever en likeur van Nederland maakt. Misschien is dat ook wel zo', zegt de voorzitter van het productschap Hans Gruijters, de in 2005 overleden oud-politicus en medeoprichter van D66. 'Maar hij moet ophouden op zijn collega's af te geven en verschrikkelijke verhalen te vertellen'. Van Wees verdedigt zich en citeert uit het net verschenen 'Volkomen Stookboek voor Alcohol'. De betreffende alinea gaat over zijn collega's. 'Ze kopen alcohol van 96% per tankwagen van de gistfabrieken en mengen dat met een klets eendebier (water) en allerlei essences, die uit andere fabrieken komen. Zo maken ze oude en jonge jenever, gin, whisky, wodka, likeuren, bitters en brandewijnen. Eigenlijk zijn ze alleen nog maar een bottelarij met een groot verkoopapparaat en een vloeistofmenger. En daar omheen maken ze dan een hoop komedie met advertenties en veel prietpraat over eeuwenoude tradities. Voor zover er al sprake is van eeuwenoude tradities, dan is het die van oplichting'. 'Dat zeg ik niet, het staat in dit boek', aldus Van Wees in 1993.

In 2004 neemt Fenny van Wees de zaak over van haar vader Cees. Misschien een beetje ongelukkige woordkeuze maar zij krijgt het distilleren met de paplepel ingegoten. 'Vroeger als mijn vader thuiskwam liet hij mij aan zijn handen ruiken en moest ik raden wat hij die dag gebrouwen had.' Ook Fenny heeft weinig op met industriële distillateurs. 'Als je chocola of aardbeienyogurt wil verkopen moet het aan krankzinnig strenge eisen voldoen. Maar jenever mag je maken van uit suikerbieten gestookte alcohol waar even een kruidenbuideltje in heeft gehangen. En dan durven ze ook nog graanhalm op het etiket te zetten.'

Van Wees voert een assortiment van ruim 200 verschillende producten die allemaal door Fenny van Wees op de Driehoekstraat wor-

studeerd aan de Universiteit van Amsterdam. Daarna is ze met haar man naar Nijmegen verhuisd, maar mocht niet aan het werk als vrouwelijk arts. Haar man was van de oude stempel. 'Hij vond het voor hem een opoffering als ik zou werken.' Zestien jaar geleden, toen haar man met pensioen ging, zijn ze weer terug naar Amsterdam verhuisd. Haar man is twee jaar geleden overleden. 'Mijn dagen zijn wel erg hetzelfde nu ik alleen ben.'

FOTO STICHTING SENIORENSTUDENT

den geproduceerd. Hoe houd ze de kwaliteit van zoveel verschillende producten consistent? 'Dat doe ik helemaal niet. Ik werk met ingrediënten die nou eenmaal niet altijd even consistent zijn. Net als een chef-kok stuur ik bij op smaak. Soms voel ik me net een schilder die maar door blijft klooiën aan zijn schildering.'

Mirakel van Amsterdam

Fenny's nieuwste creatie is een Jenever gestookt van 'emmergraan' een graansoort waar nog nooit eerder jenever van werd gestookt. Emmergraan is als het ware oergraan; de moeder van de tarwe en spelt. Het werd al 7000 v. Chr. verbouwd in onder meer Egypte. 'Ja, daar verwacht ik veel van. Ik heb het graan zelf ingekocht en laten vergisten bij een bierbrouwer in Friesland. Hij leverde vervolgens het ruwe nat van 12% Vol. Daarna ben ik er maanden mee aan de gang geweest, want het moest tussen de bedrijven door gebeuren. Voorlopig heb ik geen tijd om het in de markt te zetten. Maar dat geeft helemaal niet; laat het maar lekker rijpen en ouder worden. Een naam heb ik al wel: 'Het Mirakel van Amsterdam'. En dat mag je gewoon opschrijven want dat heb ik keurig gedeponeerd.'

Ondanks een krimpende markt voor vaderlands distillaat, groeit de omzet van de ambachtelijke producten van Van Wees gestaag. Het bewijst de behoefte aan traditioneel geproduceerde dranken; een ontwikkeling die bijvoorbeeld ook op de biermarkt duidelijk waarneembaar is. De toekomst voor A. van Wees distilleerderij De Ooievaar ziet er zonnig uit.

Piet Bom

Stichting SeniorenStudent biedt uitkomst

'Gelukkig heb ik nu Anouk die me helpt'

Op een zonnige donderdagmiddag gaan Anouk (21 jaar, derdejaarsstudent psychologie) en mevrouw de Jong (87) er samen op uit. Ze gaan met de tram van de Jordaan, waar mevrouw de Jong woont, naar de Pijp om bij een hip tentje koffie te drinken. Daarna gaan ze wandelen in het Sarphatipark.

'Omdat ik slechtziend ben is met de tram reizen lastig. Gelukkig heb ik nu Anouk die me helpt,' lacht mevrouw de Jong terwijl Anouk haar helpt haar benen over het picknickbankje te zwaaien.

Mevrouw de Jong neemt deel aan het project Jong+Oud=Goud van Stichting SeniorenStudent. Anouk is studentvrijwilliger en komt elke twee weken bij haar langs. Anouk: 'Ik kreeg een mailtje over het project en dacht meteen: dit moet ik gewoon doen.' Ondertussen roert ze de melk in de koffie van mevrouw de Jong door. Voorheen had Anouk niet veel met ouderen, maar het project heeft dit veranderd.

Best wel langdradig

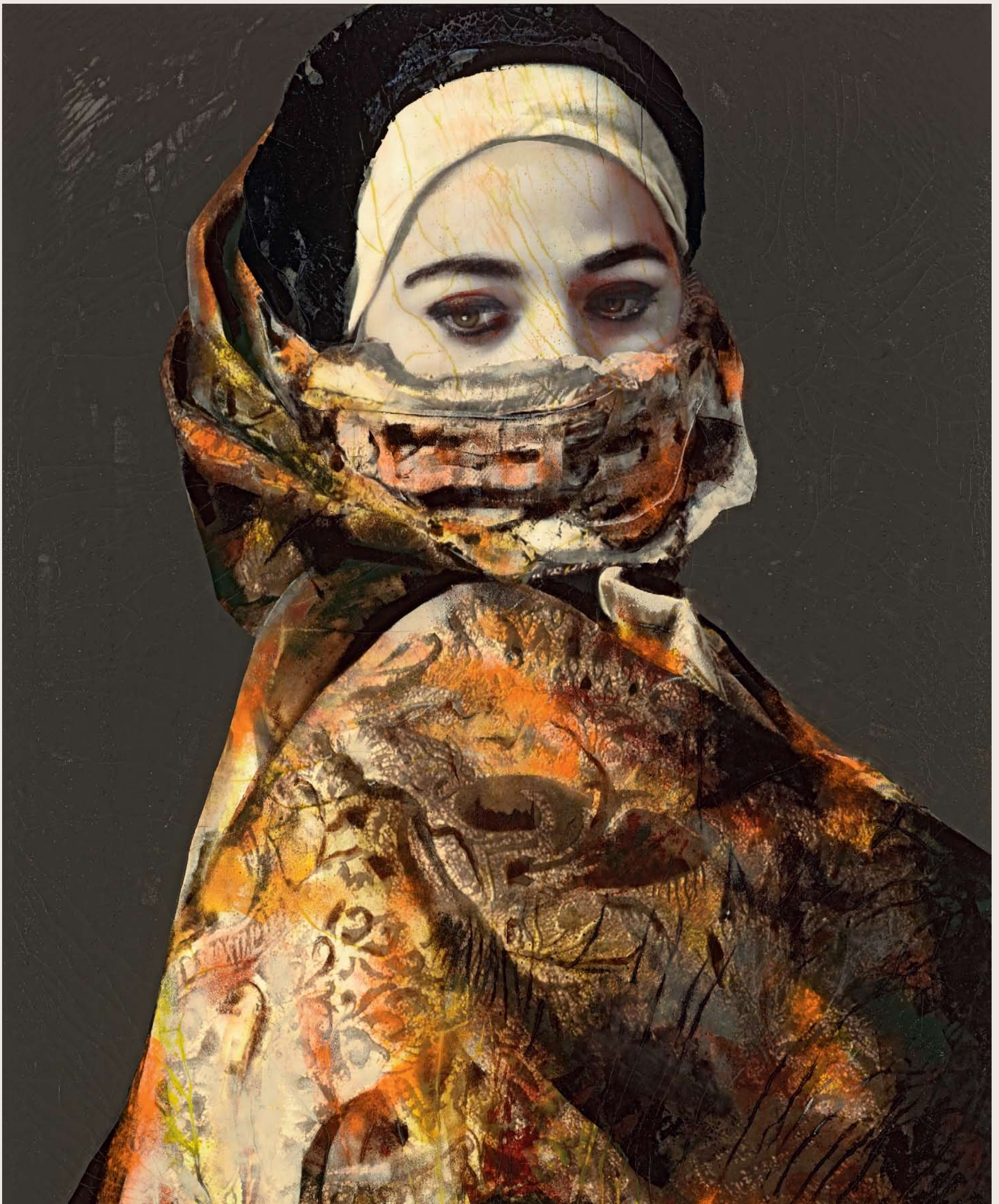
Wanneer Anouk bij mevrouw de Jong langsgaat, blijft ze er altijd lang. Mevrouw de Jong: 'Ik moet dan even mijn verhaal kwijt, want verder spreek en zie ik niet zoveel mensen. Ik vind het daarom extra fijn als Anouk langskomt.' Mevrouw de Jong heeft vijf kinderen, maar die hebben drukke banen en wonen ver weg. 'Drie van mijn twaalf kleinkinderen wonen wel in Amsterdam, maar die wil ik niet steeds vragen om langs te komen. Ik ben best wel langdradig,' zegt ze met een grote glimlach. Anouk moet ook lachen en vertelt dat mevrouw de Jong inderdaad veel praat, maar dat vindt ze juist gezellig.

Na de koffie steken ze over om het Sarphatipark in te gaan. Anouk pakt de arm van mevrouw de Jong vast terwijl zij haar rollator voortduwt.

'Wat ik leuk aan Anouk vindt? Haar bruine ogen! En dat ze zoveel lacht, want dat doe ik ook. Dat zit in de aard van het beestje hè.' Mevrouw de Jong en Anouk wandelen samen verder. Anouk hoeft haar snelheid niet aan te passen, want mevrouw de Jong houdt haar nog met gemak bij.

Ilja Roos

Wilt u ook een jaar lang de hulp van een student? Neem contact op met Stichting SeniorenStudent via 020-3080916 of www.stichtingseniorenstudent.nl.

Olieverf op linnen (280 x 200 cm), 2012

Secrets behind the Veil Lita Cabellut

Exclusief voor Nederland

Gallery238 Brouwersgracht 238 Amsterdam
www.gallery238.com

FOTO SIMON TROMMEL

Paula Vermeulen Kunst in het Claverhuis

Tot 22 juni is het werk van Joep Buijs nog te zien. In de maanden juli, augustus en september 2015 worden schilderijen, aquarellen en tekeningen getoond van Paula Vermeulen.

Paula Vermeulen is geboren in Amsterdam Oud-West aan wat in de volksmond bekend staat als "de Krommert". Later heeft zij de natuur opgezocht en heeft aan de kust gewoond, dan weer in het bos en op de heide en ook aan de rivier. Na deze omzwervingen is zij neergestreken op de Rozengracht waar zij sinds 2002 woont en atelier houdt.

Over haar werk zegt zij: 'De manier waarop daglicht onze omgeving beïnvloedt fascineert mij al toen ik nog een klein meisje was. Zelfs schijnbaar bewegingloze objecten kunnen erdoor tot leven komen. Als kunstenaar blijft dit mij inspireren.'

In mijn werk probeer ik de schoonheid die zich manifesteert in beweging, licht, reflectie en contrasten tot uitdrukking te brengen. Muziek, dans, de wind, het zand tussen mijn tenen tijdens een strandwandeling: het zijn slechts enkele van de vele ervaringen die mijn werk hebben geïnspireerd. De ene keer leidt dat tot een schilderij, een andere keer tot een flitsend klein schetsje.

Het portretten van mensen is altijd een samenwerking tussen het model en mijzelf. Daarnaast kan een zorgvuldige keuze van materialen helpen de beeltenis zo natuurlijk mogelijk weer te geven. De natuurlijke houding, bewegingen en een goed gesprek halen het beste uit een model. Als het model wordt vergezeld door een prettige gesprekspartner werkt dat vaak ontspannend. Ik heb dan alle aandacht voor het portret en kan meer van

de persoon waarnemen. Voor de beste waarneming geef ik er dan ook sterk de voorkeur aan te werken met een model in plaats van naar foto's.

De keuze van materiaal is een uiterst belangrijke. Tal van factoren spelen daarbij een rol. Zoals het onderwerp, het soort landschap, de gemoedsstemming etcetera. Toen ik in een bosrijke omgeving woonde kende ik periodes van soft-pastel. Acryl en aquarel waren favoriet toen ik aan de kust woonde. De bruisende hoofdstad waarnaar ik nu alweer enige tijd ben teruggekeerd en het prachtige natuurgebied nabij Spaarnwoude waarin ik ook atelier houd, dragen ertoe bij dat alles is samengekomen: houtskool, inkt, aquarel, acryl- en olieverf. Dit ervaar ik als een geweldige verrijking.

Mijn passie voor dit beeldende vak deel ik graag en probeer ik door te geven tijdens cursussen in mijn atelier op de Rozengracht. Het geeft mij veel voldoening om mensen bewust te zien worden van hun talenten.'

Zie www.paulavermeulen.nl

Gedurende de zomermaanden is de expositie te bekijken op werkdagen in het Claverhuis, Elandsgracht 70, 1016TX Amsterdam, 020 624 83 53.

Paula Vermeulen zal regelmatig op de expositie aanwezig zijn. Dan laat zij zien hoe zij tekent en aquarellen maakt.

Opening vrijdag 26 juni 17.00-19.00.

Peter van den Dungen

Antiekfestijn op de Elandsgracht

Serviezen, schilderijen, antiek en brocante. Voor het vijfde jaar staat het op 28 juni allemaal weer uitgesteld op de kramen op de Elandsgracht vanaf de Lijnbaansgracht tot de Tweede Looiersdwarstraat. 'Mensen hoeven geen vermogens mee te nemen, we hebben al artikelen vanaf enkele euro's, zegt Arnaud ter Haak van het Antiekcentrum Amsterdam aan de Elandsgracht die de markt organiseert.

En desnoods krijgen mensen het gratis, zegt Gijs Looman, die een stand heeft in het antiekcentrum en voor het vijfde jaar meedoet aan Antiek op de Elandsgracht. De markt is de plek om net dat kopje te zoeken dat oma vroeger had of voor andere antiek en brocante. Looman hoorde op een vorige editie een vrouw verzuchten dat ze de 2,50 die een kopje op moest brengen, niet had. Looman bedacht zich geen moment: ze kon het gratis meenemen.

Brede doelgroep

Looman is een van de 150 handelaren in het Antiekcentrum Amsterdam. Dat bestaat al 37 jaar en herbergt 1750 vierkante meter aan vitrines, stands en drie dagen in de week een tafeltjesmarkt. Looman verkoopt daar vooral beeldende kunst, net als in zijn Galerie Wijdemeren in Breukeleveen. 'In het Antiekcentrum verkoop ik kunst die qua prijs voor een wat bredere doelgroep bereikbaar is maar die nog steeds decoratief is.' Hij vindt het prettig in het Antiekcentrum Amsterdam. 'De spontaniteit, de contacten, lekker no-nonsense. Geweldig.'

Sommige van de handelaren zijn professionals zoals Looman, andere zijn pensionado's die wat te doen willen hebben. Directeur Arnaud ter Haak: 'We verkopen van alles.'

Serviezen, klokken, schilderijen, snuisterijen, bordjes, kopjes, je kunt het zo gek niet bedenken, van een paar euro tot een paar honderd euro. Tegelijk hoeft je als handelaar hier niet altijd aanwezig te zijn. Als je er niet bent, dan verkopen wij het product.'

Ook leuk is de tafeltjesmarkt op woensdag, zaterdag en zondag, zegt hij. Die tafels kosten 15 euro per dag en liggen vol met kopjes, boeken en andere hebbedingen. 'Dat zijn vooral mensen die dat hobbymatig doen', zegt hij in Brasserie Blazer, dat met een eigen ingang aan de Lijnbaansgracht de ruimte huurt van het Antiekcentrum Amsterdam.

Ter Haak is trots op het centrum. Hij zit er zelf een jaar of vijf in. Er komt hier van alles, Jordanezen, yuppen, en jongeren die op zoek zijn naar seventies vintage spullen, want ook dat hebben we.'

Antiekcentrum Amsterdam
www.antiekcentrumamsterdam.nl
Open maandag-vrijdag van 11-18 uur.
Zaterdag en zondag 11-17 uur.
Dinsdag gesloten.
Antiek op de Gracht 28 juni en 2 september van 11 tot 17 uur.

Simon Trommel

Kunst Eilanden Amsterdam

'Zonder vrije kunst verloedert de wereld'

'Waarom is kunst zo belangrijk?' 'Het is een moeilijke en belangrijke vraag aldus Saskia Siebers, initiatiefneemster van Kunst Eilanden Amsterdam en eigenaar van de Kunst-

huiskamer, een galerie in haar woonkamer. Toch weten zij en Els Enschede, een nieuw lid van het collectief en fotograaf het antwoord wel. 'Kunst geeft een geluksgevoel. Sommige

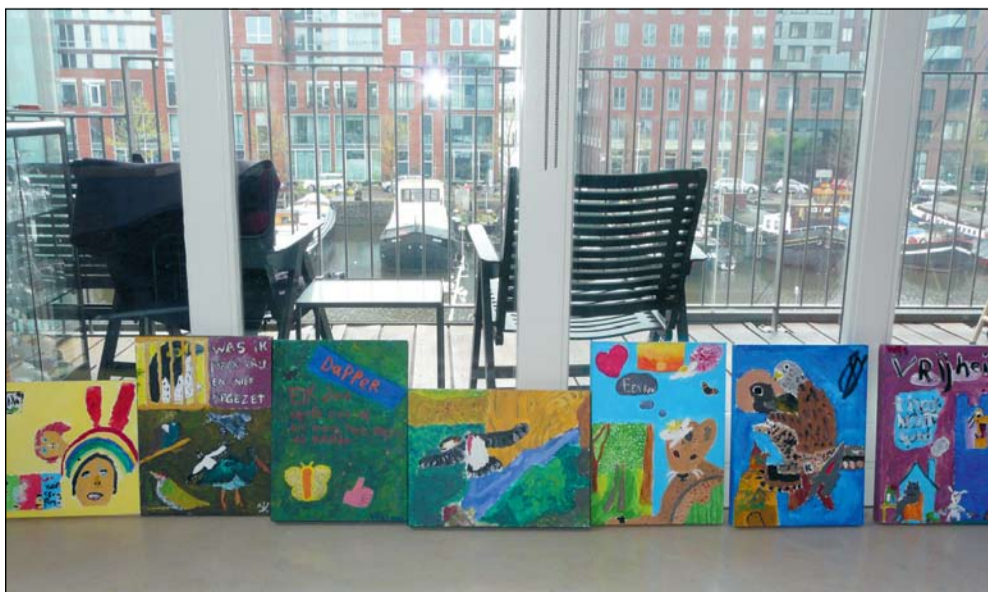

FOTO ELS ENSCHEDÉ

dingen zijn zo mooi daar kan je echt blij van worden. Kunst geeft je ook een andere kijk op dingen. Het roept emotie op. Soms kan een werk je ook boos maken.' 'Zonder vrije kunst verloedert de wereld' vult Els aan.

Tot ver in de 19de eeuw vond je op de Westelijke eilanden vooral pakhuizen en scheepswerven. Op Prinseneiland woonden zelfs tot na de 2de wereldoorlog helemaal geen mensen maar stonden alleen ruim 100 pakhuizen. Kunstenaars ontdekten de eilanden en vestigden zich er massaal. Er wonen en werken nu nog 40-60 kunstenaars in dit stukje Amsterdam.

Kunst Eilanden Amsterdam is een collectief. Dertien kunstenaars en galeriehouders op de Westelijke Eilanden zijn erbij aangesloten. Samen organiseren ze activiteiten, het liefst in contact met de buurt. Op 5 mei organiseerde KEA een kunstwandeling en aansluitend een vrijheidsmaaltijd. Leerlingen van de Eilandschool zijn daarbij betrokken en maakten een kunstwerk met thema vrijheid. Het resultaat mocht hangen in galerieën en ateliers naast de 'echte kunstenaars'. In juni hebben de kinderen van de Eilandschool ook nog de mogelijkheid om bij een kunstenaar in het atelier aan het werk te gaan.

Elke 2de zondag van de maand organiseert KEA een expositie in activiteitencentrum Reel (Tussen de Bogen 16, bij het Gerard Jonker-

plein). Op diezelfde dag zijn de ateliers en galerieën open en wordt er een kunstwandeling georganiseerd. De wandeling voert over de eilanden langs ateliers, galerieën en historische plaatsen. Deskundige gidsen vertellen over de geschiedenis van de eilanden en de kunstenaars van toen en nu. De wandeling start om 13 uur vanuit Reel. De kosten zijn € 10,- per persoon. Meer informatie over de wandeling en de gidsen vindt u op www.kunsteilanden.nl. Opgeven is wenselijk.

Meer informatie over de galerie van Saskia: www.kunsthuiskamer.nl

Geopend di. t/m za. 11.00-18.30
Tweede Egelantierdwarstraat 2
1015 SC Amsterdam
020 420 73 90
www.snoepwinkelje.com

FOTO FRANK LUCAS

Gevelsteen met raadselachtige tekst

Eerste Bloemdwarsstraat 3

De oudst bewaarde koop/verkoopakte betreffende dit pand is van 16 juli 1658 als de gemachtigden van de weduwe Renske Sanders ½ part van het huis verkopen. Zij was de weduwe van Hendrick Carstiaensz, beroep linnenwever. In 1723 verkopen de erven van Teunis Gerritsz Schilderink (hij was de koper in 1658 en waarschijnlijk ook eigenaar van het andere ½ part van huis en erf), het pand en ene Albert Nieuhoff wordt de nieuwe eigenaar.

Een paar jaar later, in 1734, Albert Nieuhoff is inmiddels overleden, koopt Reinier Weulken, van beroep suikerbakker, het pand. Gezien de fikse prijs van 4000 gulden zal er een verbouwing of totale nieuwbouw plaats gevonden hebben. Waarschijnlijk werd toen het nu nog bestaande pand met de eenvoudige klokgevel opgetrokken. Of er ook werkelijk een suikerbakkerij was gevestigd is niet duidelijk want in de Personele Quotisatie van 1742 wordt Dan. Fieriks, beroep slepersbaas, als huurder genoemd. Hij betaald 220 gulden huur per jaar, maar als in 1762 Reinier Weulken het pand verkoopt staat in de omschrijving: 'een huis en erf, aan de Eerste Bloemdwarsstraat, tussen de Bloemgracht en de Bloemstraat, zijnde door de constituent (de verkoper) geappropriëerd (geschikt gemaakt) tot een slepersstalling'.

In 1777 koopt Gerrit Jan Wannink, van beroep sleper, de slepersstalling en betaald 600 gulden contant en 3000 gulden op rente,

en als in 1786 de erven van zijn weduwe de slepersstalling verkopen, neemt de nieuwe koper, Jan Ernst Overmeyer, de schuldbekentenis á 3000 gulden over.

Het is verleidelijk om naar aanleiding van deze 'deal', de verstreker van de rentebrief is tevreden, de weduwe van Jan Hendrik Meulenbroek is tevreden en kennelijk ook Jan Ernst Overmeijer, de nieuwe eigenaar, want hij laat in het jaar na de aankoop de gevelsteen met het hollende paard met onderschrift YDER ZIJN ZIN aanbrengen, dit onderschrift te verklaren.

De gevelsteen

De gevelsteen met het naar rechts hollende paard zit midden boven de brede toegangsdeur van de, waarschijnlijk kort voor 1734 gebouwde, twee verdiepingen + zolderverdieping hoge klokgevel. Links van de brede deur is de smalle toegang tot de bovenverdiepingen. De brede deur gaf dus toegang tot de stalhouderij die er vanaf het midden der 18de eeuw gevestigd was. De gevelsteen, met de brede omranding waarvan de zijkanalen 'versierd' zijn met een horizontale beitelslag, is door zijn eenvoud kenmerkend voor de late 18de eeuw. Het is ook de laatst gedateerde (1787 op de bovenrand) Amsterdamse gevelsteen. In het gevelstenenmuurtje bij de Oudezijds Kolk zit een steen met een pelikaan met het jaartal 1791, maar die is afkomstig uit Elburg.

Onno Boers, met dank aan Hans Brandenburg voor het huisonderzoek.

Moord uit de oude doos / DOOR ERIC SLOT

Poppenspeler vermoord in de Anjelierstraat

Op 4 oktober 1969 ontsnapte de penozefiguur Gerrit Schutte uit het Huis van Bewaring aan het Kleine-Gartmanplantsoen, waar hij zijn gevangenisstraf uitzat voor twee moorden. In 1956 had hij caféhoudster Betje Schevenhoven de hersens ingeslagen met de schop waarmee hij haar later in de duinen bij Bloemendaal had begraven (tot op de dag van vandaag is haar lichaam niet teruggevonden) en in 1958 had hij de collega-crimineel 'Dikke Hannes' Pisart doodgeschoten, toen Pisart zijn illegale gokhuis aan de Ruysdaelkade wilden beroven.

Althans, dat wilde hij de rechter doen geloven. Hoe dan ook, een gevaarlijk heerschap. En wat gebeurt? Tien dagen na zijn ontsnapping werd Amsterdam door weer een moord opgeschrikt: de bekende (en beruchte) Jordane poppenspeler Karel Rosielle lag dood in zijn woning: Anjeliersstraat 167-huis. Had Schutte weer toegeslagen? Was hij de moordenaar?

Carolus Wilhelmus Rosielle – beter bekend als Rooie Karel – was op 20 november 1884 in de Jordaan geboren en vanaf zo ongeveer die dag dateert zijn strafblad. Hij was de oudste in een gezin met tien kinderen, geboren in de Goudsbloemstraat 21. Zijn vader was loswerkmán, zijn moeder stond op de markt en ook Rooie Karel kwam daar te staan. Met tweedehands kleding, waarbij tweedehands dient te worden opgevat als gestolen. Hij eindigde zijn criminele loopbaan als brandkastkraker. Zelf kreeg hij elf kinderen, van wie er tenminste één op z'n 28e al vijf jaar in de bak had gezeten.

Een zekere aanwijzing

Buren hadden de gescheiden Rosielle op dinsdag 15 oktober 1969 om 18.00 uur voor het laatst gezien. Hij lag toen op een stretcher in de woonkamer en leefde nog. Dat hij op die stretcher lag had te maken met zijn drankgebruik: hij was vaak al dronken op het moment dat anderen na een lange werkdag een welverdiend glaasje namen. Buren hoorden hem luidruchtig snurken. De volgende dag werd hij 's avonds om halftien dood gevonden. Hij had verwondingen aan zijn slaap en op zijn rug. Toevallig – of juist niet – werd ongeveer terzelfdertijd Schutte opgepakt. Een rechercheur verklaarde tegenover journalisten dat er 'een zekere aanwijzing' was dat hij iets met de dood van Rosielle te maken had. Vermoedelijk werd Rosielle al dinsdagavond vermoord en Schutte was toen nog op vrije voeten. De twee kenden elkaar uit het milieu, wat niet onmiddellijk betekend dat ze vrienden waren. Integendeel, vermoedde de politie. Schutte had Rosielle vermoord omdat de laatste een brief aan De Telegraaf had gestuurd. Dat zat zo. Schutte was in 1958 tot 1,5 jaar veroordeeld voor de moord op Dikke Hannes. Pas in 1968 werd hij opgepakt voor de verdwijning van Betje Schevenhoven in 1956. Hoewel haar lijk dus nooit werd gevonden, veroordeelde de rechtbank hem begin 1969 tot 11 jaar cel. Het OM ging tegen die straf in beroep, dat nog niet had gediend toen Schutte op 4 oktober 1969 met een vuurwapen in zijn hand uit het Huis van Bewaring ontsnapte. Dat vuurwapen was hem verstrekt door een gevangenisbewaarder, in ruil voor... pornografische afbeeldingen.

Graag in de duinen

Een paar dagen later ontving De Telegraaf een anonieme brief, waarin werd beschreven hoe Schutte was ontsnapt en waarin werd gesteld dat hij nog veel meer moorden had gepleegd dan alleen die op tante Betje en Dikke Hannes. Zo zou Schutte verantwoordelijk zijn voor de moord op een Amerikaanse toerist die ergens in de zomer van 1955 in Amsterdam de bloemetjes had buitengezet. Hij zou door een snorder naar het illegale speelhol van Schutte zijn gebracht, waarna niemand meer van hem had vernomen. De betrokkenheid van Schutte kon echter niet worden vastgesteld. Weliswaar werd in de duinen bij Zandvoort het lijk van een man gevonden en van Schutte was bekend dat hij zijn slachtoffers graag in de duinen begroef, maar het hoofd van het slachtoffer ontbrak en diens identiteit kon niet worden vastgesteld. Verder zou Schutte medeplichtig zijn aan de moord op een prostituee die te veel wist en dus moest verdwijnen. Ze wist met name te veel van de moord op weer een andere prostituee – en wel de vrouw van Nelis K., zoals de kranten hem noemden. In Nelis herken-

nen we Cornelis Kriger, wiens echtgenote Judith Buddingh in mei 1959 in de Bergstraat was vermoord. Tenslotte werd Schutte verantwoordelijk gehouden voor dood van rijkschoolhouder Hendrik Stenacker, die op 28 oktober 1967 spoorloos was verdwenen. Stenacker had die avond om zes uur zijn laatste leerling bij diens woning afgezet. Vanaf dat moment ontbrak ook van hem elk spoor. Niemand heeft ooit nog iets van hem gehoord en inmiddels is hij doodverklaard. De Amsterdamse penoze wist het zeker: Stenacker was door Gerrit Schutte vermoord en lag net als die Amerikaanse toerist ergens begraven. Om de chronologie af te maken: op dinsdag 14 oktober 1969 werd Rosielle vermoord en een dag later werd Schutte opgepakt.

Verstregelde tongen

Rosielle had die brief inderdaad geschreven en dus was het ook niet onredelijk dat de politie Schutte verdacht van de moord op hem. Maar ze kwam bedrogen uit: Rosielle was door zijn schoonzoon vermoord. Metaalarbeider Leo P. – toen 31 jaar oud – had hem met 23 schaarsteken om het leven gebracht omdat Rosielle zijn moeder voor hoer had uitgemaakt. P. had zich door zijn vrouw en een vriend bij het huis van Rosielle laten afzetten en terwijl de twee buiten in de auto wachtten stak hij drie keer dodelijk en twintig keer niet-dodelijk toe.

En het had niet veel gescheeld of P. had ook zijn vrouw en vriend vermoord. Toen hij de woning van Rosielle weer uitkwam, zag hij haar op de achterbank bij hem op schoot zitten. Hun tongen waren verstregeld. Nu kreeg hij slechts 6 jaar. Of zijn moeder inderdaad een prostituee was, is niet bekend. Maar zijn vrouw wel. Althans: Leo bekende tegenover de rechtbank dat hij haar tot prostitutie had gedwongen...

Eric Slot schreef ook 'Moordatlas van Amsterdam' een unieke overzicht van alle Amsterdamse moorden gerubriceerd op straatnaam. Raadpleeg voor meer informatie www.moordatlas.nl, waarop tevens een 'moordwandeling' onder leiding van de auteur als gids kan worden besteld.

ADVOCATENKANTOOR Seegers & Lebouille

Met problemen op het gebied van huur van woon- en bedrijfsruimte, werk en ontslag, uitkeringen, verblijfsvergunningen, huwelijk en echtscheiding, letselschade en strafrecht kunt u bij ons terecht.

Juridisch advies uitsluitend na telefonische afspraak

ADVOCATENKANTOOR Seegers & Lebouille

Egelantiersgracht 576
1015 RR Amsterdam

tel.: 420 08 88, fax: 638 30 22
advocaten@seegers-lebouille.nl

ANTIIEKCENTRUM AMSTERDAM

Elandsgracht 109, T: 020-6249038, E: info@antiekcentrumamsterdam.nl

Antiek-kunst-curiosa-vintage

MEER DAN 55 HANDELAREN, 6 DAGEN PER WEEK GEOPEND

Een oase van groen

Bomenkap dreigt op Bickerseiland

De groene zoom op de kop van het Bickers-eiland is een lust voor het oog. Het plein bij de skatebaan is omringd door bomen, als je naar boven kijkt waan je je bijna in een bos.

Maar nu staat het groen aan de wallenkant op de tocht. Het gaat om negentien bomen die op en in de kade staan, een wilg, tien iepen en acht esdoorns. Bomen die hier al meer dan 20 jaar staan moeten het ontgelden, gezonde bomen, beeldbepalend en prachtig van vorm. Als belangrijkste argument wordt genoemd dat de wortels de kade schaden. De kapvergunning is al aangevraagd door stadsdeel Centrum, zij zien vooralsnog geen andere optie.

Deze bomen zijn door velen geliefd, ze bieden een verbinding voor dieren, zuiveren de lucht, bieden schaduw en geven rust in de steeds drukker wordende stad. Een van de pronkstukken is de grote wilg op het grasveld, ze komt ten volle tot haar recht. Ze is de enige klimboom voor kinderen. In de zomer geeft haar schaduw verkoeling. Een buurtbewoner biedt aan om de boom te laten onderhouden door een hovenier. Een buurtbewoonster met zonneallergie zit in haar schaduw, ze kan eigenlijk niet zonder deze boom. Goede wil is er in de buurt en vrijwel alle bewoners zijn verontrust door de plannen om de bomen te kappen.

Ook is er op de kop van het eiland een zeldzaam rijke vogelstand. Het samenleven van zoveel soorten is direct gerelateerd aan de dichtheid van groen. Zelfs het ijsvogeltje houdt zich soms schuil op de kade. Maar ook het egeltje scharrelt er. Het weghalen van al deze bomen is een aderslating voor zowel flora als fauna. Het bemoeilijkt het vinden van veiligheid en voedsel.

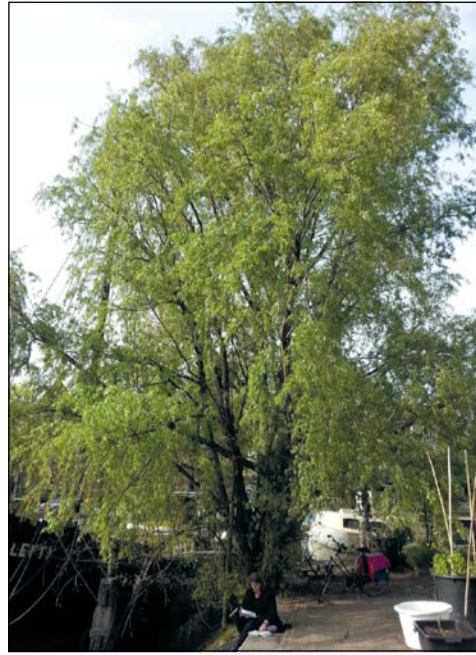

FOTO JEANNETTE SCHIPPERS

Groene kades geven leven. Er is een trend om glooiende kades steil te maken. Kijk naar het Westerdok, de Silodam en de aanleg van de Houthavens. Aan het ideaal om kades zo strak en steil mogelijk aan te leggen hebben watervogels niets. Hoe kunnen watervogels daar nestelen, hoe kan een klein eendje op een steile oever komen, of schuilen? Het is een cruciale link, neem de behoeften van dieren mee in je planning. Als je dat niet doet zeg je als het ware het stopt bij deze generatie.

Wij willen als zelfbeheergroep en buurtbewoners mensen uitnodigen om hun stem te laten horen. Wij hopen dat het stadsdeel oordeelt voor wat er leeft. Onze wens is dat kadereherstel wordt uitgevoerd met de intentie om zoveel mogelijk groen te sparen. Wij gaan er ons in ieder geval voor inzetten.

Doe mee, doe het snel, mail naar gaanvoordewerelddiejewilt@gmail.com Wij sturen alle mails door naar het stadsdeel. Of ga naar facebook: Bickersgracht Groen

Namens Zelfbeheergroep Bickerseiland, Manon Danker

WIJKCENTRUM JORDAAN & GOUDEN REEL

GROENPRIJS 2015

MOOIE PRIJZEN VOOR MOOI OPENBAAR GROEN IN DE JORDAAN & GOUDEN REEL

JE MAG IEDEREEN IN DE WIJK OPGEVEN, MAIL NAAM & ADRES & MAX. 5 FOTO'S: GROENPRIJS@HOTMAIL.COM

GENOMINEERDE TUINEN, BLOEMBAKKEN, GEVELTUINEN E.D. KUN JE VOLGEN OP WWW.FACEBOOK.COM/GROENPRIJS2015 OF BEL 020-719.23.71

BOOJZ 60+ ACTIVITEITEN JUNI 2015

Claversoos open zondag
Zondag 7 juni 13:00-16:00 uur. Zaal open om 12:30 uur. DJ Johnny, Bingo Noor, Sjakie zingt live. Gratis toegang + een kop thee/koffie. Vrijblijvend Bingo voor € 1,00.
Let op: juli en augustus geen Claversoos, de soos start weer op zondag 6 september.

Lunch woensdag
Woensdag 3+10+17+24 juni 12:00-13:30 u. Zaal open om 11:30 uur. Maximaal 15 deelnemers. Deelname € 1,50.
Let op: juli en augustus geen woensdaglunch. De lunch start weer op woensdag 2 september.

Naaiklusjes hulp & advies
Maandag 15 juni 12:00-15:00 uur. Tevens advies bij breien en haken. De naaimachines staan klaar. O.l.v. Leida. Deelname gratis.
Let op: juli en augustus geen Naaiklusjes. Deze activiteit start weer in september.

Bingomiddag & Filmmiddag & Woensdaglunch & Naaiklusjes & Claversoos gaan september weer van start. Fijne vakantie!

Het Claverhuis • Elandsgracht 70
Meer informatie leest u op www.boojz.blogspot.nl

Roofvogel in de Jordaan

Paaszaterdag. Dit sperwermannetje heeft als lievelingsmaaltijd een dikke huismus (vandaar de naam 'sparrow hawk'), maar doet het ditmaal met een koolmees. Deze wordt eerst vakkundig van zijn verenkleed ontdaan. Een geduldwerkje. Ik kon de vogel tot op 3 meter naderen. Hij keek even op om me op te nemen met z'n haviksogen, maar ging rustig door waar hij mee bezig was: plukken. Een kwartiertje later was ie gevlogen, een verenbende achterlatend.

Hopelijk is hij geen blijvertje, want sinds jaren zijn de mussen in mijn tuin weer terug. Kennelijk ben ik, afgezien van de poes van de buuren, niet de enige die van mussen houdt. Een wonderdje was het wel.

*Met een groet,
J.H.Krabbenbos, Elandsstraat*

Wat is er mis met de Elandsgracht?

Openbare ruimte is van iedereen en niemand. Hoe richt je dat in?

Ooit was de Elandsgracht een waterweg die de Prinsengracht met de Baangracht verbond. Handig voor boeren die hun producten naar de stad brachten. Aan de Prinsengracht was lange tijd de groenten- en fruitmarkt gevestigd. Toen het daar te krap werd verhuisde die markt naar de Marnixstraat. De gracht werd om hygiënische redenen gedempt. Veel bewoners en bedrijven gooiden hun afval gewoon in het water en met de doorstroming was het slecht gesteld.

Vervolgens vestigen zich allerlei bedrijven, waaronder winkels, aan de Elandsgracht. De straat leent zich prima voor de bevoorrading en aan klanten is geen gebrek in de overvolle Jordaan. Maar dan komen er plannenmakers die een begerig oog laten vallen op de Elandsgracht als verkeersweg. De stad breidt zich uit. Over de Singelgracht tot aan de Kostverlorenvaart worden huizen gebouwd. De Kinkerstraat wordt de belangrijkste verbindingssweg richting oude stad. Er moet een brug komen. Nummer 169, die nu de Oude Kinkerbrug heet. Wie deze brug bekijkt, valt op dat het een brede brug is, een stuk breder dan de naamloze brug 107 over de Lijnbaansgracht. Zulke brede bruggen komen ook elders aan de rand van de Jordaan voor, zoals bij de Raampoort. Handig voor het verkeer. Het zijn dan ook de verkeersplannen die de breedte van deze bruggen verklaren.

Verweesd

Eind jaren zestig bestaat het plan om bijna de hele Jordaan te slopen en verkeerswegen aan te leggen die de buitenwijken met het centrum verbinden. Ook de Elandsgracht is bedacht als deel van zo'n verkeersweg. Nu weet iedereen dat de gracht doodloopt op de Prinsengracht. De Berenstraat sluit er slecht op aan. Het plan voorziet in een doorbraak, zoals dat eerder met de Raadhuisstraat is gebeurd. Die tweede doorbraak zou nodig zijn tussen de Prinsengracht en de Nieuwezijds Voorburgwal. Dat het plan is afgeblazen en ook nooit meer kan worden uitgevoerd, vanwege de UNESCO-status van de grachtengordel, liet de Elandsgracht verweesd achter.

Nu kun je met zo'n brede straat van alles doen. Je kunt er een wielerspoor houden. Je kunt er een Jordaanfestival vieren. Je kunt er een witkarstation kwijt. Je kunt er een speeltuin op zetten. Je kunt er een bedevaartplaats van

maken waar het Jordaanlied en zijn belangrijkste vertolkers worden geëerd. En je kunt er een parkeerplek van maken voor auto's en fietsen. Je kunt er ook papier- glas- en plasticcontainers op kwijt. Je kunt er al met al een rommeltje van maken want de openbare ruimte is van iedereen.

Cafés en broodjeszaken willen graag terrassen. Zelfs een snackbar in een piepklein pand zet een bankje voor de deur. Het zorgt voor een levendige straat. Ik zou zelfs zeggen een leefstraat. Toch zijn er mensen die aan het rommelige stadsleven een hekel hebben. Begin deze eeuw ijveren sommigen voor het opengraven van gedempte grachten. De Elandsgracht zou weer een waterweg moeten worden met daaronder een parkeergarage. Het plan stuit op veel verzet en wordt tot opluchting van velen afgeblazen. Het zou voor veel winkels de doodsteek zijn geweest.

Elandsgracht 1886

En nu is er weer een plan voor de Elandsgracht. Deze keer is er uitvoerig over gediscussieerd. Er is zelfs een referendum over gehouden. De voorbereidingen voor de herinrichting zijn in volle gang. Er moeten nog enkele details worden uitgewerkt maar de parkeermogelijkheid voor auto en fiets wordt drastisch ingeperkt. Terrassen mogen niet meer langs de gevel en ook niet op het middenterrein. En het trafohuisje op het Johnny Jordaanplein wordt vervangen door een trafozuul tegenover Elandsgracht nummer 10. Plannenmakers lijken veel op tekentafeltechnocraten die te weinig op straat komen. Ik voorspel dat de Elandsgracht zijn levendigheid niet zal verliezen. Het zal altijd een rommeltje blijven omdat de openbare ruimte van iedereen en van niemand is.

Win Wassenaar

Urker Viswinkel trakteert

22 April jl. was het even gezellig druk op de hoek Tweede Egelantiersdwarsstraat / Egelantiersstraat. Urker Dirk Bos pakte uit en trakteerde de buurt op haring, andere lekkere vishapjes en schonk bovendien voor de liefhebbers royale glaasjes korenwijn.

Kort daarvoor had Dirk er zijn Urker Viswinkel (voorheen Meer dan Vis) geopend. Bijgestaan door familieleden en twee vrienden in Urker klederdracht had hij zijn handen vol aan de gretige en enthousiaste buurtbewoners.

FOTO WOUTER BENARD

Bloembinderij Madelief

www.bloembinderij-madelief.nl

Haarlemmerdijk 93
1013 KD Amsterdam

020 625 32 39
bestel@bloembinderij-madelief.nl

Buurtactiviteiten IJsterk

Wekelijkse inloop activiteiten met koffie en thee

Creatief hand- en naaiwerk

Maandagen van 10.30 tot 12.30 uur handwerken met buurtgenoten. Materialen en apparatuur aanwezig. Kosten €1,- per keer. Activiteitencentrum Reel.

55+ Vrijtijdsbesteding

Maandagen 12.30 tot 15.00 uur ontmoeting voor 55-plussers ook met verse soep. Entree € 0,50, soep € 1,-. Coffee Company, Westerdok 808.

55 + Vrijtijdsbesteding

Maandagen 14.00 tot 16.00 uur creatieve soosactiviteiten. Kosten € 2,50 per keer (incl. materialen). Activiteitencentrum Reel.

Computerinloop

Dinsdagen 13.00 tot 15.00 u in het Claverhuis, zelfstandig werken en oefeningen doen. Computerdeskundige aanwezig. Kosten € 1,-. Aanmelden niet nodig.

Weggeef boekenkast

In het Claverhuis bent u tijdens kantooruren welkom om te neuzen in onze 'weggeef boekenkast'. Ruilen mag maar het is bestlist niet noodzakelijk.

Verse Soep in de buurt

Voor slechts € 1,- voor buurtbewoners. Aanmelden uiterlijk voor vrijdag 12.00. Claverhuis ma en di 12.30-14.00, Activiteitencentrum Reel, ma 12.30-13.00, Coffee Company, ma 13.00-13.30.

Voor meer informatie: *Sevim Saruhan*, 06-34881830, *s.saruhan@ijsterk.nl*

IJsterk
Kinderdagverblijven

Kinderdagverblijven,
Peuterspeelzalen en Voorscholen,
Wijkarrangementen,
Actief Burgerschap & Participatie,
Buurt-, Tiener- en Jongerencentra,
Speel-o-theken,
Spelinlopen en Speeltuinen.

IJsterk
Welzijn

www.ijsterk.nl

Bij Simon de Looier
Looiersgracht 70-72
1016 VT Amsterdam

Ziet u het niet meer zitten?
Hebt u problemen, verdriet, levensvragen? Mist u een luisterend oor of begrip voor uw situatie? Bel dan eens met evangelist J. Krijgsman. Op woensdagen tussen 11.45 en 12.30 uur. Voor een vertrouwd, eerlijk en anoniem adviesgesprek. **Samen zoeken we naar een oplossing.**
Tel. 020 – 622 77 42

www.bijsimondelooier.nl

Bewegen, creatief en snuffelen

Recycle Room & Repair Café in Reel

Recycle Room & Repair Café in Reel Dinsdag samen lunchen v.a. 12 uur en van 13.00-15.00 uur **Recycle Room en/of Repair Café**. Alles draait om hergebruik. Juist door elkaar te inspireren en te stimuleren of gewoon creatief bezig te zijn komen we een heel eind. Laten we kijken naar wat we al hebben om het vervolgens een nieuwe look te geven of aan de praat te krijgen. Bijdrage Recycle Room 1 euro inclusief thee. De gehele maand augustus zijn wij gesloten.

Creatief Inloop Atelier

Woensdag van 9.15 tot 12.15 uur wordt in het Claverhuis op de 1ste verdieping ruimte geboden aan creatievelingen op het gebied van mozaïeken en/of keramieken. Kosten € 1,- incl. koffie/thee, excl. materialen. U kunt tot 10.15 uur binnenlopen om mee te doen.

Creatief Inloop Atelier

Donderdag 12.00 tot 15.00 creatieve inloopmiddag in het Claverhuis voor buurtbewoners. Werken op de naaimachine, mozaïeken, tekenen/schilderen, sieraden maken, haken en/of breien en nog meer. € 1,- incl. thee, excl. materialen.

Senioren Actief

Nederlandse conversatie

Leren doen we samen! Wilt u beter Nederlands leren praten? Kom dan naar de gezellige les in het Claverhuis. We oefenen met zinnen die u direct kunt gebruiken. Dinsdag van 10.30 tot 12.00 voor beginners en eens per twee weken op maandag van 10.30 tot 12.00 voor gevorderden. U betaalt alleen voor uw eventuele koffie of thee.

Hulp bij Tablets en Smartphones

Tablets en Smartphones zijn niet meer weg te denken uit het dagelijks leven. Zij hebben zelfs het gebruik van pc's en laptops enigszins verdrongen. Hoewel relatief gebruiksvriendelijk, lopen beginnende gebruikers toch vaak tegen problemen op. Elke maandag van 13.00 tot 15.00 is er een inloopspreekuur in activiteitencentrum Reel. Iedereen kan zo binnenlopen zonder zich vooraf aan te melden. Kosten: € 1,- (inclusief koffie & thee).

<p>ADRESSEN Claverhuis Elandsgracht 70, 020-6248353</p> <p>Reel Tussen de Bogen 16 (Hendrik Jonkerplein)</p> <p>Coffee Company Westerdok 808</p>
--

Roze Activiteiten De Rietvinck

Donderdag 2 juli, 14.00-16.00 uur
Café Rose Roze Bingo

Jawel, een heuse roze bingo! Kees Bos: 'We gaan zo dadelijk een bingo spelen maarrrr niet op de manier zoals u dat normaal gesproken gewend bent. Nee, dames en heren het wordt vele malen leuker! U krijgt van mij straks allemaal een formulier en daarop staan allemaal titels van liedjes van roze artiesten. Liedjes die u allemaal kent. Hoort u dan bijvoorbeeld een liedje en heeft u die titel op uw formulier staan, dan mag u dat doorstrepen. Maar u mag natuurlijk ook gerust een stukje meezingen.'

Donderdag 30 juli, 14.00-16.00 uur
Café Rose met Dolly Bellefleur

Senior Pride on Tour 2015 bezoekt De Rietvinck met cabaretière, zangeres en ambassadrice van de gay pride, Dolly!

Woonzorgcentrum De Rietvinck

Nieuws van het Wijksteunpunt Wonen Centrum

Huurverhoging per 1 juli 2015

Eind april hebben vrijwel alle huurders een huurverhogingsbrief ontvangen. Ook dit jaar maakt de regering inkomensafhankelijke huurverhogingen mogelijk. De huurverhoging is iets lager dan voorgaande twee jaren, omdat uitgegaan wordt van een inflatiepercentage van 1%. Voor huishoudens met een inkomen tot € 34.229 mag de huur per 1 juli 2015 met 2,5% omhoog, tot € 43.786 met 3% en daarboven met maximaal 5%. Wel moet de verhuurder een verklaring meezenden van de Belastingdienst met daarop een indicatie van het huishoudinkomen. Daarbij wordt 2013 als peiljaar gehanteerd. Voor geliberaliseerde huurovereenkomsten bepaalt het huurcontract de huurverhoging. Het huurteam kan u informeren over de mogelijkheden om bezwaar te maken. Dat kan tot 1 juli.

Wooncoach voor ouderen

Bent u 65+, huurt u van een woningcorporatie en wilt u meer informatie over prettig langer thuis wonen, of weten wat de mogelijkheden zijn om te verhuizen? Meldt u dan aan voor een huisbezoek door de Wooncoach. Wooncoaches kijken naar uw persoonlijke woonsituatie en kunnen advies op maat geven over prettig wonen, in uw eigen woning of een andere. Bel voor meer informatie met het WSWonen (020) 622 42 88.

ven over prettig wonen, in uw eigen woning of een andere. Bel voor meer informatie met het WSWonen (020) 622 42 88.

Woonduur wordt afgeschaft

Huurders van zelfstandige woonruimte die nog niet ingeschreven staan bij Woningnet, let op: Uw woonduur vervalt binnenkort! Er komt een overgangsregel en woningzoekenden worden geadviseerd om zich zo snel mogelijk in te schrijven bij Woningnet. Doe dit in ieder geval vóór 1 juli. Meer informatie op www.woningnet.nl.

Woonspreekuur Jordaan & Gouden Reel

Voor al uw vragen over huren en wonen kunt u langskomen op de inloopspreekuren van het Wijksteunpunt Wonen Centrum. Een afspraak maken is niet nodig. Maandag t/m vrijdag van 14-16 uur en dinsdagavond ook van 19-20 uur. Claverhuis, Elandsgracht 70, tel. 020-625 85 69.

E-mail: centrum@wswonen.nl
website: www.wswonen.nl/centrum

Vrijwilligers gezocht voor het Repair Café!

Repair Café Jordaan & Gouden Reel is een buurtinitiatief dat repareren promoot als alternatief voor weggooiën, dat reparatiekosten wil behouden en dat – via het organiseren van reparatiebijeenkomsten – de sociale cohesie in de buurt wil versterken.

Elke dinsdagmiddag tussen 13 en 15 uur is er een Repair Café in Reel, Tussen de Bogen 16. Bewoners van de Jordaan & Gouden Reel kunnen hier naartoe komen met hun kapotte spullen, om die ter plaatse, samen met de aanwezige reparateurs, weer in orde te maken. Er is nog ruimte voor meer handige vrijwilligers uit de buurt.

Repair Café Jordaan & Gouden Reel zoekt buurtbewoners met verschillende vaardighe-

den om tijdens de Repair Café-bijeenkomsten aanwezig te zijn als reparatiedeskundige. We zoeken vooral mensen die handig zijn met: kleding/textiel, fietsen, elektrische apparaten, meubels/houten voorwerpen

Meer informatie bij Kees Kramer, Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reel, kees@jordaanoudenreel.nl, 020 719 23 71 Meer over de achtergrond en doelstellingen van het Repair Café lees je op www.repaircafe.nl

'Samen uit' is leuker dan alleen

Sinds ongeveer twee jaar onderneemt tiental mensen in wisselende samenstelling uiteenlopende activiteiten. Astrid en Odette vertellen hoe het werkt. Eén keer per maand, elke 1ste maandagmiddag van de maand komt de groep bij elkaar in Het Claverhuis.

In deze anderhalf uur, van 13.30-15.00 uur kunnen de deelnemers ideeën voor uitstapjes inbrengen. Hier komt een verslag van dat wordt rond gemaaid naar de deelnemers. Als je mee wilt met een activiteit, laat je dat via de mail aan elkaar of aan de initiatiefnemer weten en de afspraak is gemaakt.

De afgelopen twee jaar hebben de deelnemers van alles met elkaar ondernomen: naar de Rembrandt tentoonstelling en De Hermitage, een filmhuisbezoek, wandelen of eten. Via de mail ontstaan er ook spontane acties

zoals 'wie gaat er overmorgen mee naar de film?' Samen iets doen is belangrijk maar de gezelligheid, het sociale aspect is net zo belangrijk. Astrid en Odette ervaren allebei de groep als een fijne groep. Het is een open groep. Iedereen is respectvol naar elkaar en er wordt niet geroddeld.

'Wij nodigen mensen die graag samen met buurtgenoten activiteiten willen ondernemen uit om een keer langs te komen op maandagmiddag om te kijken of het klikt. Veel activiteiten die wij ondernemen zijn door de week en overdag.'

'Voor onze flyer was de Matisse tentoonstelling een inspiratiebron. Daar gaan we misschien nog maar een keer naar toe. Het was zo gezellig dat we niet alles aandachtig hebben bekeken. Verder willen we de komende maanden naar het Kattencafé www.kattenkopjes.nl, naar Artzuid 2015 en misschien wel een keer taartjes bakken en een high tea houden.'

De eerstvolgende keer dat groep bij elkaar komt is 6 juli. Als u eerder wilt kijken of het iets voor u is, dan kunt u contact opnemen met Carolien Marsman, c.marsman@ijsterk.nl, 020 624 83 53 / 06 34 88 18 26

Ze komen eraan de HOLLANDSE NIEUWE en de warm geroekte IJSSEMEERPALING

Verkrijgbaar bij uw **URKER VISWINKEL IN DE JORDAAN**

Tweede Egelantiersdwarstraat 13
Tel. 020 422 30 30
Volg ons op [facebook/visplaza](https://www.facebook.com/visplaza)

Openingstijden
Ma. t/m vrij. van 11.00 tot 18.00 uur
Za. van 11.00 tot 17.00 uur

Cultuur agenda

Informatie voor de Cultuuragenda kunt u mailen naar: krant@jordaangoudenreel.nl.

MUZIEK EN THEATER

Hofjesconcerten - Organisatie: Werkgroep Kunst & Cultuur

Zo 21 juni 15.00 - Concordiahof, Westerstraat 221-289 - **Het Amsterdams Smartlappenkoor**
Zo 5 juli 15.00 - Rozenhof, Rozengracht 147-181 - **Holland vs Platland**
Zo 19 juli 15.00 - Looiershof, Passeerdersstraat 16-18 - **Brock & The Brockettes**
Zo 2 augustus 15.00 - Karthuizerhof, Karthuizersstraat 57 - **Strijkduo Allegro Giusto**
Zo 16 augustus - 15.00 - Platanenhof, Lauriergracht 101-105 - **Leticia y su Rumbadama**
Za 29 augustus 14.00 - Noorderkerk, Noordermarkt 48 - **Stichting Muziek Buiten De Concertzaal**

Jazzcafé 't Geveltje, Bloemgracht 170, 020 6239983 www.jazzgeveltje.nl
Elke dinsdagavond vanaf 22.00 uur **Jazz Jamsessie** o.l.v. Jeen Rabs, Richard Lems of Arjen Dijkstra. Toegang gratis. Jazzliefhebbers en (gevorderde) jazzmuzikanten welkom. Elke derde woensdag van de maand: **ABSOLUTE Beginners Sessie** o.l.v. Coleta Dekker. Laagdrempelig voor beginnende jazzmuzikanten.

Jeugdtheater de Krakeling, Nieuwe Passeerdersstraat 1, tel. 020 6245123 www.krakeling.nl. Nieuwe programmering start begin september.

Maloe Melo Bluescafé, Lijnbaansgracht 163, 020 420 45 92 www.maloemelo.com
Het café is altijd gratis entree (open v.a. 21.00). Concertzaal (open v.a. 22.30) in het weekend entree €5,- Andere dagen wanneer vermeld (zie website voor actuele details). Zondag t/m dinsdag akoestische jamsessie (22.30). Woensdag en donderdag Blues & Rocksessie (22.30). Weekends na 3 uur 50ties, 60ties, 70ties DJ's.

Noorderkerk, Noordermarkt, tel 020 6204415. Toegangsprijzen voor de concerten vindt u op www.noorderkerkconcerten.nl. Nieuwe programmering start begin september.

Het Perron, Egelantiersstraat 130, tel. 020 3307035 www.hetperron.nl Reserveren kan via de site en is zeer gewenst (€1,60 pp). Bar geopend half uur voor aanvang.
Do 11 juni 21.00 - **Pepijn Schoneveld - Morgen klaart het op** - Pepijn keert terug met een hoopvolle tweede show. Het jongetje is een meneer geworden. Een meneer die niet gemaakt is voor de 21ste eeuw. Cabaret.
Vr 19 juni 21.00 - **Alice Rientjes - Dit Ist** - Met één been in de stad en één been in het dorp. Verlangen naar waar je vandaan komt. Vluchten in een sprookje of zoeken naar Wonderland. Kleinkunst.

Do 25 juni 21.00 - **Anouk Dorfmann & Johan Hoogbeem** - Johan en Anouk nemen u mee op reis door het rijke landschap van het Franse chanson, langs liederen die u tot rust brengen, roeren en waarmee we tegen kanonnen kunnen spreken. In deze voorstelling zullen ook veel vertalingen en levensverhalen de revue passeren. Een afwisselend programma vol emotie, humor, herkenning en kritiek.

Jordaan & GoudenReel

Wo 29 21.00, do 30 15.30 en 21.00 en vr 31 juli 15.30 en 21.00 - **Het Vaarwel van Joop alias MISS MIGHTY M** - 's Avonds verandert Joop in Miss Mighty M. Haar optredens zijn een ode aan haar grote idool Madonna. Maar, de concurrentie is moordend, de horeca slap, haar liefde vertrokken en ze wordt ook een dagje ouder. Daarom vertrekt Miss Mighty M morgen naar Tel Aviv. Vanavond is haar laatste optreden. Kom jij ook? Het vaarwel van Joop alias Miss Mighty M is een scherpe monoloog over leven, liefde, sex, verlangen, midlife en het huidige homo-klimaat. Boordevol quotes en muziek van Madonna en gedichten van Jacob Israël de Haan.

Pianola Museum, Alle concerten vinden plaats in de muzieksalon van het Pianola Museum, Westerstraat 106, 1015 MN Amsterdam, www.pianola.nl Reserveren aanbevolen: info@pianola.nl of telefonisch 020 627 96 24
Zo 14 juni 12.00 - **Koffieconcert** - Gevarieerd programma met gezellige en bijzondere muziek op pianolarollen onder het genot van een (gratis) kopje koffie.
Do 18 juni 20.00 - **Nol van Bennekom Jazzavond** - Bassist en pianist Nol van Bennekom presenteert vanavond The Swinging Guitars.
Vr 19 juni 20.30 - **Juan Tajés & Wim Warman** - Tango.
Za 20 juni 20.15 - **Film en Pianola Stille Schepen** - Filmpianist Yvo Verschoor presenteert maandelijks een filmprogramma met stomme films uit de periode 1895 tot 1930.
Zo 21 juni 12.00 - **Frederic Voorn**, bekend van het radioprogramma Pianistenuur, speelt werken van zijn nieuwste CD The Art of the Nocturne.
Vr 26 juni - **Barrelhouse 40 JAAR!**
Za 27 juni 20.15 - **Onspeelbare Muziek** - Tijdens dit concert staan de composities die speciaal voor de pianola gemaakt werden centraal.
Zo 28 juni 12.00 uur - **Koffieconcert** - Gevarieerd programma met gezellige en bijzondere muziek op pianolarollen onder het genot van een (gratis) kopje koffie.
Do 2 juli 20.00 - **Young Piano Master Aron Tringali & Mystery Guest** - Elke eerste donderdag van de maand presenteert de Young Piano Masters Society een jonge meesterpianist in onze muzieksalon
Zo 19 juli 16.00 **Jeroen vd Wel en Giovanni Cardilli**.
Do 6 aug 20.00 - **Young Piano Master Anastasia Kozhusko & Mystery Guest**.

De Roode Bioscoop, Haarlemmerplein 7, tel. 020 6257500 www.roodebioscoop.nl
Di 30 juni 21.00 - **Levende Jukebox**
Nieuwe programmering start begin sept.

Westerkerk, Prinsengracht 281, 020 6247766, www.westerkerk.nl
Lunchpauzeconcerten 13.00 tot 13.30 uur, toegang vrij
Vr 12 juni - Tirza Leenman, fluit - Iddo van der Giessen, orgel
Vr 19 juni - Anco Vahl, orgel
Vr 26 juni - Bas Westerhof, orgel
Vr 3 juli - Iddo van der Giessen, orgel
Vr 10 juli - Ines Schüttengruber, orgel
Wo 15 juli - Concert ter ere van de geboortedag van Rembrandt - Harmen Trimp, orgel
Vr 17 juli - Matthijs Koene, panfluit en Jos van der Kooy, orgel
Vr 24 juli - Ingeborg van Dokkum - Prins, orgel
Vr 31 juli - Kerstin Wolf, orgel

GEEN DAG ZONDER BACH
Toelichting: 12.40 uur - Concert 13.00 tot 13.30 uur, toegang vrij
Ma 3 aug - Kerstin Wolf, orgel
Di 4 aug - Dirk Jan Versluis, orgel
Wo 5 aug - Harmen Trimp, orgel
Do 6 aug - Marian Jaspers Fayer, fluit en Jos van der Kooy, orgel
Vr 7 aug - Ad Klink, trompet en Jos van der Kooy, orgel
Za 8 aug - Evan Bogerd, orgel

Vervolg Lunchpauzeconcerten 13.00 tot 13.30 uur, toegang vrij
Vr 14 aug - Jos van der Kooy, orgel
Za 15 aug - Grachtenfestival: Jos van der Kooy orgel m.m.v. solist Prinses Christina Concours
Zo 16 aug - Grachtenfestival: Jos van der Kooy
Ma 17 t/m vr 21 aug - Grachtenfestival: Jos van der Kooy, orgel m.m.v. solist Prinses Christina Concours
Vr 28 aug - Marian Jaspers Fayer, fluit en Jos van der Kooy, orgel

BACH EN REGER
Vier concerten op za. van 13.00 tot 13.30 uur door Evan Bogerd, orgel

De vier monumentale Fantasieën en Fuga's van Reger worden gecombineerd met koraalbewerkingen van Bach.

Za 27 juni - Fantasie und Fuge opus 29
Za 4 juli - Fantasie und Fuge opus 57
Za 25 juli - Fantasie und Fuge opus 135 b
Za 8 aug - Fantasie und Fuge opus 46

MUSEA, EXPOSITIES E.D.

Bibliotheca Philosophica Hermetica, Bloemstraat 15, 020 6258079, www.ritmanlibrary.com Geopend van dinsdag t/m vrijdag 10.00 - 12.30 en 13.30 - 17.00. Tot 31 juli tentoonstelling **Master of Change: Images of Hermes Trismegistus Claverhuis**, Elandsgracht 70 - Juli t/m augustus Paula Vermeulen - aquarellen en tekeningen.
Jordaanmuseum, www.jordaanmuseum.nl Tentoonstelling **De Jordaancultuur** in woonzorgcentrum De Rietvinck, Vinkenstraat 185.
Pianola Museum, Westerstraat 106, tel. 020 6279624 www.pianola.nl Voor individueel bezoek is het museum alleen op zondag open van 14.00 uur - 17.00 uur.
Posthoornkerk, Haarlemmerstraat 124 -126 - ledere eerste woensdag en derde zondag van de maand van 12.00 tot 16.00 uur geopend voor het publiek. Vrijwillige gidsen van de Vereniging Vrienden van Stadsherstel beantwoorden vragen over de historie en de architectuur. Toegang gratis
SOOJ, Tichelstraat 50 - **Kunst uit eigen huis** - Kunstwerken bijeengebracht door buurtbewoners die deze willen verkopen. Schilderijen, etsen, grafiek, foto's etc. Er is voor elk wat wils. Maandag van 11.00-17.00; di. t/m vrij. van 13.00-17.00; zaterdag van 14.00-19.00.
Theo Thijssen Museum, 1e Leliedwaarsstraat 16, 020 420 7119, www.theothijssenmuseum.nl do t/m zo 12.00 -17.00 uur
Woonbootmuseum, Prinsengracht t.o. 296, 020 4270750, www.woonbootmuseum.nl

DIVERSEN

Antiekcentrum Amsterdam, Elandsgracht 109, 020 6249038, Elke Wo. Za. en Zo. van 11.00 tot 17.00 Tafelmarkt voor handelaren en particulieren. Voor meer informatie: www.antiekcentrumamsterdam.nl
28 juni - Gehele dag Antiekmarkt op de Elandsgracht (zie pag. 7).
Boom Chicago, Rozengracht 117 (voormalig Rozen theater) - 020 2170400, www.boomchicago.nl - Stand Up Comedy en meer.
Jordaanmuseum - Za 13 juni en 11 juli 11.00 - **Angenwandelingen door de Jordaan** o.l.v. een deskundige gids. Groepen kunnen ook op andere dagen en tijdstippen boeken. Aanmelden noodzakelijk 020 6244 695 of info@jordaanmuseum.nl - www.jordaanmuseum.nl
Café Monumentje, Westerstraat 120 Elke derde vrijdag van de maand v.a. 21.00
SinglesNight o.l.v. DJ MegaRolf. 45 -toeren kennismakingsavond. Elke eerste maandag van de maand v.a. 20.00 **Meezingavond** in de kroeg die uit z'n voegen barst. Polonaise, pas-sie, tranen en ironie. Muzikale omlijsting: De Meezingbende. Wees gewaarschuwd: Het is er meestal veel te druk.
Galerie Moon organiseert gidswandelingen over de prachtige Westelijke Eilanden. Start elke zondag 15.00 vanuit Galerie Moon. NIEUW: Boottochtjes met gids over de eilanden op afspraak. En omdat dit jaar de Westelijke Eilanden 400 jaar bestaan: huis-kamerconcerten in de bibliotheek. Galerie Moon, Bickersgracht 56hs - www.galerie-moon.nl en www.400jaarwe.nl opgeven/aanvragen via galerimoon@hotmail.com
The Movies, Haarlemmerdijk 161, 020 638 60 16 - www.themovies.nl - The Movies is de oudste bioscoop van Amsterdam en programmeert kwaliteitsfilms in vier verschillende zalen.
Posthoornkerk, Haarlemmerstraat 124 -126, Elke 3e maandag v/d maand 20.00 (deur open 19.00) **Vanzetti's Popquiz**. Breed opgezette quiz met popmuziek van de jaren 50 tot nu. Laagdrempelig qua moeilijkheidsgraad maar een gemiddelde kennis van popmuziek is wel handig! Er wordt gespeeld in teams van max. 4 personen. Veel geluidsfragmenten en regelmatig beeldronden. Leuk prijzenpakket. Toegang € 3, - Kaartverkoop en info: robvanzet@upcmail.nl
Westerkerk, Prinsengracht 281, 020 6247766, www.westerkerk.nl
Geloven en professie - Prof. dr. Mirjam van Veen spreekt op 17 juni 2015 over het Geneefse Psalter, 20.00 - 22.00
Mirjam van Veen is hoogleraar kerkgeschiedenis aan de theologische faculteit van de Vrije Universiteit in Amsterdam. Zij publiceert over

de zestiende eeuw, over de reformatie en over religieuze tolerantie. De relatie met de kerkdienst in de Westerkerk wordt op deze avond expliciet gelegd doordat de Psalmen ook ten gehore worden gebracht door Jos van der Kooy, orgel.

GALERIEËN

Openingstijden variëren; raadpleeg de websites. De meeste galerieën zijn geopend op de eerste zondag van de maand. Samenstelling Pauline Roffel.
Amphora Art, Vinkenstr 71, collages, wandreliëfs van Greet Weitenberg en prints van Peter Klashorst, Wolvcamp en Karel Appel.
Appels Gallery, Brouwersgracht 151, vanaf 6 juni Marli Turion, schilderijen.
Galerie Andriess-Eyck, Leliegracht 47, t/m 5 juli ontwerpen van Christien Meindersma.
Atelier Oosterbosch, Vinkenstraat 154, t/m 28 juni Marie-Thérèse Mentink, collages; va. 5 juli Zomersalon met diverse artiesten.
ARTTRA Galerie, Tweede Boemdwaarsstr. 4, t/m 30 juni Peter van der Heijden, 'Amphipoda-dance', mixed media/installaties.
Galerie Bart, Elandsgracht 16, t/m 20 juni Jisan Ahn 'Hunt'.
Suzanne Biederberg, 1e Egelantiersdwaarsstr 1
Bureau Amsterdam SMBA, Rozenstraat 58,
Eduard Planting Gallery, 1e Bloemdwaarsstraat 2 links, t/m 1 augustus fotografie van Amerikaanse milieuactivist J. Henry Fair 'The hand of man'.
Ellen de Bruijne Projects, Rozengracht 207a, t/m 4 juli Kasper Akhoj e.a. 'The Documentary. Resistance and critical tendencies in art'.
Galerie Fontana, Lauriergracht 11, t/m 25 juli Marchand & Meffre (Frankrijk) 'Industry', fotografie.
Van Gelder, Planciusstraat 9 B, t/m 27 juni Sylvie Fleury 'C'est la vie!'
Annet Gelink Gallery, Laurierstraat 187/189, t/m 11 juli Takahashi annotated by Okuruma (Japan), tekeningen, foto's.
Go Gallery, Prinsengracht 64, vanaf 20 juni solo expositie van Sunil Padwal.
Ten Haaf Projects, Laurierstraat 248, t/m 21 juni Iztok Klančar (Slovenië), Afterlife and My Men, fotografie.
Galerie de Hooffzaak, Haarlemmerdijk 54, t/m 18 augustus 'Moving Pink'.
Gallery238, Brouwersgracht 238, Verkoop-expositie van nieuwe schilderijen van Lita Cabellut uit de serie 'Black Tulip' alsmede schilderijen uit eerdere series van Lita Cabellut (zie pag. 6). Daarnaast schilderijen van Zhuang Hong Yi en Kantcho Kanev. Geopend van do. tot en met zo. van 12.30 tot 17.30 uur, of op afspraak. www.gallery238.com
Kahmann Gallery, Lindengracht 35, t/m 30 juni Casper Faassen, fotografie 'Seisui'.
Keren de Vreede Art Gallery, Prinsengracht 308, schilderijen.
Kers Gallery, Lindengracht 148,
Kochxbo Gallery, Eerste Anjeliersdwaarsstraat 36, t/m 3 juli Ray Caesar, Ciou, Harna Heikens, Sauerkids, Sarah Maple, Zoe Byland, Meryl Donoghue e.a.
Rob Koudijs, Elandsgracht 12, t/m 18 juli Sungho Cho 'Humanity in the age of credit' en Nhat-Vu Dang 'Flowers at night and day'.
Galerie Onrust, Planciusstraat 7
Ornis A. Gallery, Hazenstraat 11, t/m 27 juni, Waldemar Zimbelmann (Kazachstan) & project space: Christina Pasedag (Duitsland).
Galerie Gabriel Rolt, Elandsgracht 80,
Rento Brattinga - Lauriergracht 34,
Ron Mandos, Prinsengracht 282, t/m 27 juni Krištof Kintera, Sculpturen en Esiri Erheriene-Essi, schilderijen.
Stiger Van Doesburg, Elandsstraat 90, t/m 20 juni Sema Bekirovic, 'Relational Voodoo'.
Tegenboschvanvreden, Bloemgracht 57,
Torch, Lauriergracht 94, t/m 20 juni, de familie Rabus (Zwitserland) Comme une grappe estivale d'héliques de Pise.
VZL/Contemporary Art, Brouwersgracht 161, t/m 4 juli Kristina Benjocki 'Notes on Disregarded'.
Fons Welters, Bloemstraat 140, v.a. 13 juni, groepsexpositie.
Witteveen V.A.C., Konijnenstraat 16a, t/m 27 juni Franciscus & Franciscus 'Back to Black' en nieuw werk van Paul Klemann.
Witzenhausen Gallery, Hazenstraat 69
Galerie Wouter van Leeuwen, Hazenstraat 27, t/m 20 juni Toshio Enomoto 'Sakura' kersenbloesemfotografie.
WM Gallery, Elandsgracht 35
Van Zomeren, Hazenstraat 20, t/m 18 juli Fiona Mackay and Cornelius Quabeck.

